

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne branilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Svoje zemlje ne damo!

Nad 30.000 ljudi je v Beogradu na shodu protestiralo proti zahtevam naših nasprotnikov, ki bi radi dosegli krivične izpremembe mej

Gonja onih, ki zahtevajo izpremembe mirovniških pogodb in s tem seveda izpremembe mej, je naravno izzvala v vseh manjših državah veliko vznemirjenje spričo dejstva, da hočejo Evropo spet razdeliti na male in velike države in vse male države podrediti samovolji velesil. Kar prihaja iz Rima, ni bilo še nikdar dobronamerno ne za Jugoslavijo in ne za Malo antanto. Zato je razumljivo, da je prav v teh državah nastalo upravičeno vznemirjenje. Da dajo izraza temu vznemirjenju in da istočasno pokažejo neomajno voljo Jugoslavije za mir in za obrambo tega, kar si je jugoslovanski narod priboril po stoletnem trpljenju in s tolikimi žrtvami, so vsa rodoljubna društva z Narodno odbrano na čelu sklicala za nedeljo dopoldne v Beograd veliki protestni shod.

Kljub deževnemu vremenu se je zbrala na trgu pred spomenikom kneza Mihajla pri Narodnem gledališču nepregledna množica, ki je napolnila ne samo ves prostrani trg, okrašen z jugoslovenskimi in zavezniškimi zastavami, marveč tudi vse sosedne ulice.

Zmerno cenjeno je bilo na shodu najmanj 30.000 ljudi.

Ob 10. se je pričelo zborovanje s sviranjem jugoslovenske himne. Ko se je pojavil na balkonu predsednik osrednjega odbora Narodne odbrane Ilija Trifunović, ga je množica navdušeno pozdravila.

Ilija Trifunović je otvoril zborovanje in pozdravil zlasti odposlance prijateljskih držav Rumunije in Češkoslovaške, ki so prišli, da skupno z nami protestirajo proti vsem poizkusom obnove starih političnih načinov v mednarodnih odnosih in da skupno z jugoslovenskim narodom pokažejo neomajno voljo češkoslovaškega in rumunskega naroda, da hočejo še nadalje služiti velikemu miru med narodi in državami, onemu miru, ki je te dni zaradi nameravane razdelitve na velike in male resno ogrožen.

Nepopisno navdušenje je nastalo, ko je predsednik Trifunović naslovil

pozdrav na Nj. Vel. kralja,

ki mu je bila odposlana naslednja brzojavka:

Veliki narodni tabor, ki se je vršil danes v prestolnici Jugoslavije v navzočnosti predstavnikov češkoslovaškega in rumunskega naroda kot odgovor vsem, ki žele z izpremembami mirovniških pogodb zmanjšati veličino dela Vašega naroda, pozdravlja narodnega voditelja s prisego one zvestobe in vztrajnosti, s katero so Vas spremljale naše armade v dneh ustvarjanja Jugoslavije. Živel kralj Aleksander! Živela nerazdeljiva Jugoslavija!

V istem smislu so bile odposlane pozdravne brzojavke predsedniku češkoslovaške republike dr. Masaryku in rumunskemu kralju Karlu, nadalje Mali antanti tiska v Pragi in istočasno se

vršečim zborovanjem v Bratislavi, Brnu, Košicah in Bukarešti.

Po tem uvodu je

PREDSEDNIK SHODA TRIFUNOVIĆ GOVORIL:

Naglasiti hočem, da jugoslovanski narod ni majhen ne po številu in ne po duhu, kakor se to splošno smatra, niti ne spada med narode, ki jim je potrebno politično varuštvo. Stoletno zatiranje po grabežljivih narodih je oviralo jugoslovanski narod v plemeniti želji, da doprinese svoj delež k splošni prosveti. Jugoslovanski narod je bolj kakor katerikoli drugi željan resničnega miru in se zaveda, da lahko samo v miru izpolni svoj dolg do velike človeške skupnosti. Jugoslovanski narod je doprinesel mnogo žrtev za ohranitev tega miru, pa vendar ni imel sreče, da bi našel zadostno razumevanje, zlasti ne pri onih, ki že leta in leta po vsem svetu trobijo pesmi o večnem miru med narodi. Prav ti pevci se pripravljajo, da po želji onih, ki sanjajo slepljiv sen o obnovi moči starega Rima, pristopijo k izpremembi mirovniških pogodb na korist Rimu in onih, ki so svoječasno izzvali krvavi svetovni pokol in dovedli v nevarnost vso svetovno prosvetljenost.

Če bo pa ta politika uspela, bo povzročila ogromno škodo našemu narodu, česar niti ni treba še posebej naglašati. Zaradi tega smo se danes zbrali tu iz vseh krajev naše države,

da najodločneje obsodimo ta poizkus po mejnih izpremembah hlepečih in naglasimo pred vsem svetom, da nas naša dobro znana vdanost miru ne bo nič ovirala, da se ne bi lunaško postavili v obrambo naših sedanjih državnih mej.

Ta naša odločnost, da z vsemi silami branimo domovino pred vsako nevarnostjo, naj bo istočasno resen opomin vladi in naši miroljubni državi, da v bodoče z manjšim navdušenjem poslušajo pesem miru, ki prihaja od zapada, ker ta pesem že davno ni več iskrena.

Mi sporočamo vsem neprijateljem naše države, da tako dolgo, dokler bo vel veter s Cera, Kajmakčalana, Dobrega polja in Triglava in pihljal preko naših zelenih livad, ne bo mogel nihče prečrtati zemljevida kraljevine Jugoslavije brez krvavega upora jugoslovenskega naroda.

Te besede preizkušenega borca za narodno osvobodjenje in zedinjenje so izzvale med nepregledno množico viharno odobravanje, pomešano z ogorčenimi vzkliki proti onim, ki hočejo okrniti naše meje.

Ko se je pojavil na balkonu

PODPREDSEDNIK RUMUNSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA G. CROS,

ga je množica sprejela s prijateljskimi vzkliki Rumuniji in vsem ostalim zaveznikom. G. Cros je v francoskem jeziku pozdravil zborovalce in na-

glasil popolno vzajemnost Rumunije z Jugoslavijo, poudarjajoč, da bo 50 milijonov duš miroljubnih, toda prav tako odločnih borcev branilo pravice in nedotakljivost svojih držav. Mi nočemo vojne, toda če bo potrebno, se bomo borili do zadnjega. Nikomur ne ostanemo ničesar dolžni.

To trdimo tu javno in glasno, da nas lahko sliši ves svet. Ozemlje, ki ga imamo, je naša domovina, posvečena s stoletnim trpljenjem naših prednikov in prepojena s krvjo našega rodu.

Rumunski narod je pripravljen z jugoslovenskim in češkoslovaškim braniti, kar je njegovega. V skupni obrambi naše skupne časti je jamstvo naše bodočnosti.

Naj živi jugoslovanski narod in jugoslovensko-rumunsko prijateljstvo, naj živi Mala antanta in njeni zavezniki!

Izjava odličnega rumunskega predstavnika je izzvala vihar odobravanja.

Nato je stopil na govorniški oder znani narodni delavec in

KNJIŽEVNIK NIKOLA BARTULOVIĆ.

V svojem govoru je opozoril, da je pred petindvajsetimi leti prav na istem mestu v Beogradu dvignil jugoslovanski narod svoj glas proti kršenju mednarodnih pogodb in obveznosti, proti gaženju narodnih čuvstev in proti podjarmljenju Bosne in Hercegovine. Danes se ponavlja ista igra z iste strani in z istimi lažmi. Naravnost smešno je, da Nemci ne zahtevajo nemške manjšine na Tirolskem, temveč stezajo svoje roke po čisto poljskem ozemlju. Italijani pa, namesto da bi priznali 600.000 Jugoslovenom svobodno dihanje, zahtevajo po vrhu še jugoslovensko Dalmacijo!

Oboroževanje držav, ki vodijo gonjo za izpremembe mej, in mržnja, ki jo očitujejo te države proti nam, jasno kaže, da se hočejo te mejne izpremembe doseči samo z vojno.

Mirne izpremembe mirovniških pogodb bi pomenile izpremembe v smeri pravičnosti, toda takih izprememb nočejo. Italijani se zavedajo, da bi pri tem samo izgubili in da bi morali vrniti Julijsko Krajino njenemu prebivalstvu. Vemo tudi, da se pripravljajo na vojno in da je vsa ta gonja samo moralna priprava za mržnjo, a materialna priprava je v njihovem silnem oboroževanju. Stara Evropa je mrtva. Mi smo za novo Evropo dali ogromno žrtev in zato ne moremo dovoliti, da bi se spet obnovila stara povampirjena Evropa. Mnoga cesarstva so si že polomila zobe nad nami, očitvidno pa jim še vedno ni jasno, kako znamo udariti. Hočemo mir, za tuje se ne brigamo, a svojega ne damo!

Viharno pritrdjevanje, ki je sledilo tem besedam, je bilo dokaz, da je govoril vsakomur iz srca.

Viharno pozdravljen je stopil nato na govorniški oder

ZASTOPNIK ČEŠKOSLOVAŠKE POSLANEC JOSEF DAVID.

Zbrali smo se tu, je naglasil, da pokažemo neomajno vzajemnost Češkoslovaške, Jugoslavije in Rumunije. Ni je sile na svetu, ki bi nas mogla

razdvojit. 15 let je minilo od svetovne vojne.

Mi smo v teh 15 letih pokazali, da imamo veliko življenjsko moč in da naše osvoboditve ni nekaka bežna domišljija.

Z boleščjo ugotavljamo, da prihajajo zdaj s predlogi o izpremembi mirovnih pogojev, ki sestavljajo pravne osnove naših držav. Ko so predstavniki Male antante izvedeli za ta predlog italijanskega ministrskega predsednika, so takoj objavili svoje stališče in odločno protestirali proti tem nakanam. Govornik je nato navedel govor češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša v praškem državnem zboru ter končal z ugotovitvijo, da so se Čehoslovaki doslej vedno borili skupno z Jugoslovenci in Rumuni in da bodo v bodoče še tesneje zvezani z njimi.

Množica, ki je živahno pritrjevala govornikovim besedam, je priredila dolgotrajne počastitve češkoslovaški državi.

Nato so govorili v imenu dobrovoljcev slepi polkovnik Lujo Lovrič, v imenu Udruženja rezervnih oficirjev upokojeni general Joksims Gajič, nakar je izpregovoril še

ZASTOPNIK RUMUNSKÉ LIBERALNE STRANKE DR. TATARESCU,

ki je govoril najprej v srbohrvaščini, nato pa v francoščini. Naglašal je, da že samo dejstvo,

da se vrše danes v mnogih mestih Jugoslavije, Rumunije in Češkoslovaške slična zborovanja, dokazuje vzajemnost Male antante.

Države Male antante imajo iste prijatelje in neprijatelje, iste križe in težave. Nihče ne more dvomiti, da je Mala antanta najodločnejši borec za mir in zato mora ta glasni protest proti nameram mejnih izprememb tem močnejše odjekniti po vsem svetu. Pravica mora zmagati in pravica je na naši strani. Vsaka nevarnost nas bo našla pripravljene in v skupni fronti je najboljša jamstvo naše svobode in naših pravic.

V imenu Zveze izseljenjskih društev je nato povzel besedo

PREDSEDNIK «ISTRE» DR. IVAN ČOK,

ki je v svojem živahnem govoru dejal med drugim:

600.000 naših zavednih in odločnih Jugoslovenov upira danes svoje oči semkaj na to zgodovinsko mesto sredi ponosnega in slavnega Beo-

grada. Čeprav Julijska Krajina politično danes ne pripada k Jugoslaviji, je po narodnosti, čuvstvu, vanju in prepričanju tega ljudstva vseskozi jugoslovenska zemlja. 13 stoletij, odkar naš narod obdela, ljubi in brani zemljo v Julijski Krajini, ti sočletna neprekinjena skupna usoda z brati, ki žive v svobodni Jugoslaviji, kulturni, zemljepisni in gospodarski razlogi, vse to so dokazi, ki ne priznavajo takih mej. To je dejansko jugoslovenski svet, ki se ni nikdar odrekel pravici do te zemlje.

Zato je treba vedeti, da se za nas Jugoslavija ne konča tam, kjer sta našlje in grabežljivost neprijateljev postavila neprilodno državne meje, nego da se razprostira povsod, kjer bijejo jugoslovenska srca.

Zato mi Istrani in z njimi vseh 14 milijonov Jugoslovenov v svobodni domovini vemo in izjavljamo, da ni popolne Jugoslavije brez Istre, Trsta, Gorice, Reke in Zadra. Z enakimi čuvstvi gledamo mi Istrani tudi na naše brate na Koroškem.

Beseda o izpremembah mirovnih pogojev, izrečena s toliko lahkomišelnostjo od neprijateljev Jugoslavije, je padla, pogrešno pa je misliti, da se mi Jugoslovenci te besede plašimo. Naj vedo naši neprijatelji, da bomo sedaj mi zahtevali od njih, da izpolnijo to, kar so mislili zagroziti nam, kajti mi Jugoslovenci s pravičnimi izpremembami ne moremo ničesar izgubiti, pač pa mnogo pridobiti.

Slovenski vinogradniki so zborovali

Prejšnjo sredo in četrtek so zborovali v Novem mestu slovenski vinogradniki, da položijo račun dela Vinarskemu društvu za dravsko banovino in da se porazgovore o tem, kaj bi bilo potrebno za zaščito in pospeševanje vinogradništva, te važne naše kmetijske panoge, ki je zdaj hudo prizadeta po splošni gospodarski stiski. V sredo popoldne se je vršil v hotelu «Metropolu» občni zbor odposlancev podružnic Vinarskega društva za dravsko banovino. Zbor je otvoril predsednik narodni poslanec g. Lovro Petovar iz Ivanjkovec in po pozdravu predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku g. dr. Srškiću, kmetijskemu ministru g. Tomašiču in banu g. dr. Marušiču. V svojem poročilu se je predsednik predvsem bavil s trošarinskimi zakonskim dopolnilom, ki je pri-

Oni, ki vodijo to gonjo, zahtevajo nasilno in nepravilno izpremembo mej na škodo Jugoslavije, molče pa gredo preko naših ne samo pravičnih, nego najsvetejših pravic, da zahtevamo izpremembe mi v našo korist. Odslej ne bomo več molčali, nego bomo prav mi zahtevali, da se nam vrne vse, kar je naše. Naša pravična meja je na Jadranu, Soči in na Gosposvetškem polju. Če naj svet veruje, da so izpreminjevalne namere pošlene in iskrene, naj potegnejo meje na Soči, naj se odrečejo Južni Tirolski, naj vrnejo Dodekanes in našo Koroško. Dokler tega ne store, vemo, da zahtevamo izpremembe ne zaradi pravičnosti, ki naj prinese mir med narodi, nego samogoltnosti, ki ograža mir in osnove človeške prosvetljenosti.

Besede dr. Čoka so izzvale vihar pritrdjevanja in čuli so se glasni vzkliki: «Živela Istra, živela Julijska krajina! živelo Gosposvetško polje!»

Nato so kratko govorili še predstavnik Udruženja vojnih invalidov Božidar Nedič, zagrebški pisatelj Malinar in odvetnik iz Velikega Bečkereka dr. Županski. Nato je tajnik Narodne odbrane predlagal naslednjo

RESOLUCIJO,

ki v smislu govornikov odklanja poizkus krivičnih mejnih izprememb, odklanja varuštvo in podarja vzajemnost narodov Male antante v obrambi. Resolucija je bila sprejeta z dolgotrajnim odobravanjem, ki kar ni hotelo prenehati. Jugoslovanski narod noče tujega in svojega ne da!

Ivan Albrecht:

Bogastvo zvestobe

Zategnila je v jek in si s črnim predpasnikom zakrila obraz, ko je prišel Klemen domov.

«Kaj pa je?»

Pavla se je upognila kakor mlada beka, mati pa je jadikovala zavijala, da ji taka sramota koplje grob.

«Sramota?»

«No, ali sem te kdaj tako učila?»

Klemen ni razumel, mati pa:

«Če je že res moralo biti, bi bil vsaj počakal, da vaju združi v Bogu potrjena zveza.»

Tedaj je Klemen srdito dvignil pest, ne proti materi, ampak proti nevidnemu zlobniku, ki si upa krasti čast njegovi izvoljenki.

«Kdo vam je natvezel to laž, mati?» je zahropel in lahno odrinil Pavlo, ki ga je prosila, naj se nikar ne jezi. «Kdo se je upal z blatom nad njo, mati? Povejte, da mu s temile rokami stisnem goltanec.»

«Križani Jezus,» so se Plaznički takoj posušile solze, «tak zdaj še človek niti življenja ne bo več varen zavoljo nje! Klemen, Klemen, kam si zagazil, da te je Bog tako zapustil?»

«Lepo te prosim, Klemen, če me imaš le malo rad, molči!» je rotila Pavla. «Naj govore, kar hočejo. Polagoma se bo izkazalo in polje bo resnica osramotila tiste, ki so zvarili ta strup.»

Kakor je bil razpaljen, so ga njene oči vendar premagale. Roke so mu omahnile in brez volje je

sedel za mizo. Strmo je gledal predse in se ni hotel niti zmeniti več za materino stokanje.

«Zdaj vidim, kako sem odveč,» je naposled obupala Plaznička, ki jo je bolj mimo vsega drugega skelela misel, da njena beseda ni več prva v hiši. «Ne bom vaju ne svarila ne učila, vedita pa le, da čas vse posojeno vrne.»

In je odšla.

«Jo že spet nese k Drevniku,» je jezilo Klemen, Pavla pa je lahno stopila k njemu: «Nikar se ne upiraj! Saj veš: Materina kletev.»

«Ne žlobudraj, Pavla, ti si si vse predobra, da bi mogla razumeti, kdo vari ta sok.»

Hkratu se je zasmejal, da je odmevalo po sobi:

«Kar kmalu opraviva, da...»

Rejenka je odločno odkimala:

«Proti glasu svojega srca ne morem ravnati.»

Klemen je nagubal čelo:

«Zdaj začni še ti, da bo mera res zvrhana!»

«Jaz pojdem...»

Plaznik je izbuljal oči:

«Ti?»

Pavla je prikimala.

«Da boš rešen ti, pojdem! Razumeš? Ako bo treba in ti bo še kaj zame, me lahko pokličeš. S srcem bom zmeraj pri tebi.»

Klemen je pritiskal čelo v desno dlan in zastokal kakor bolnik. Pavla je sedla k njemu.

«Zdajle me nemara krivo sodiš,» mu je obe dlani položila na desno ramo, «čez čas pa vem, da mi boš dal prav. Svet se ne začne in ne konča v Prelomu.»

«Tak očetova kri?» je bil Klemen oster.

Pavla ni hotela poprijeti, čes:

«Ne vem, ker ga nisem nikoli poznala. Ne morem ga niti braniti niti zagovarjati.»

«Temveč pojdeš kar rajši po njegovim sledéh!»

«Če ti prija, me lahko tudi s takimi očitki ponižuješ. Rada te imam vzlic temu.»

«No, no...»

«Pravila ti ne bom; ne znam, ne morem...»

Glas je bil tako mehak in voljan, da se je zdelo Klemenu kakor božanje, ko je pravila, kako se ji zdi najbolj prav. Ta teden bi šla kak dan pogledat v Ljubljano. Morda najde kaj posla. Potlej bi se domenila in prišla Klemenu povedat, kje bo in kako. Morda se mati pomiri, ko je ne bo vsak dan imela pred očmi. Nemara se ji celo stoji po njej. Tedaj se Klemen lahko v lepem pomeni z materjo. Samo jeze nikar in ne budih besedi! Ako pa mati vzlic vsemu vztraja, naj ji Klemen ne kljubuje. Morda je božja volja tako... Če nista drug drugemu namenjena, ne bo noben trud rodil sadu. Tedaj mu vrača besedo in želi srečo. Pozabila ga ne bo nikoli. Vse žive dni se bo grela v upanju, da nekoč vsaj pravični Bog združi v večni blaženosti, kar so razdrli ljudje v svojem zavistnem sovraštvu.

Kakor hladilno olje na rano so kapljale njene besede v Klemenovo srce.

«Dobra si, Pavla,» je vzdihnil, «mnogo pre-dobra zame in za nas vse. Tako se mi zdi...»

Dekle mu je s poljubom preprečilo nadalje-hvalo, a Klemen jo je začel božati po laseh. Tre-

majhno. Če se ne bo to izboljšalo, potem se ne bo čuditi, če ne bo uspehov.

Tajniško poročilo je podal višji vinarski nadzornik v pok. g. Josip Zabavnik iz Maribora. Med drugim je navedel, da je glavni odbor z majhnimi izpremembami sprejel pravilnik za trsničarski odsek, izdelan po Martinu Hrgu, trsničarju iz Bratonečic. Trsničarski odsek v okrilju društva je bil ustanovljen novembra meseca lani v Ptuj. Iz vinogradniških krogov se ponavlja zahteva po izpremembi viničarskega reda. Banska uprava je pozvala društvo, da se o tem izjavi, in glavni odbor je sklenil odgovor, v katerem pravi, da viničarski red res ne ustreza povsem današnjim razmeram. To uredbo bivše mariborske oblastne skupščine pa bi bilo mogoče izpremeniti le z novim zakonom, za kar je danes malo upanja. Društvo priporoča članom, da izkušajo trdote uredbe ublažiti pri sklepanju primernih službenih pogodb. Članarina Vinarskega društva znaša 10 Din do treh oralov vinograda, za vsak nadaljnji oral se poviša za 5 Din. Naročnina za skupno glasilo »Kmetovalec« se je znižala in znaša 25 dinarjev letno. Naročila na »Kmetovalec« brez nakazila članarine in naročnine se ne morejo upoštevati. Poročevalec je prosil, da zbor ta sklep odobri. S trsnim izborom za dravsko banovino se je glavni odbor ponovno bavil. Vso snov je zbral in za tisk pripravil g. inž. Ivo Zupanič, ravnatelj banovinske kmetijske šole na Grmu. Društvo šteje 2728 vpisanih članov, plačujočih članov pa je imelo ob koncu lanskega leta 569. Število ustanovnih članov je 18. Društvo ima 17 podružnic. Zaključil je poročilo s pozivom, da se vsi vinogradniki vpišejo v svoje društvo, ker le v slogi je moč.

Iz poročila blagajnika g. Josipa Zabavnika je povzeti, da so dohodki v preteklem poslovnem letu znašali okrog 71.000 in izdatki okrog 41.000 dinarjev.

Preglednik računov g. dr. Ferdo Lašič, odvetnik in posestnik v Mariboru, je izjavl, da je našel račune v redu. Predlagal je razrešnico in pohvalo, ki je bila soglasno sprejeta.

Poročilo urednika za vinarstvo in kletarstvo pri »Kmetovalecu« g. Josipa Zabavnika je med drugim omenilo, da se ponavljajo glasovi po zopetni izdaji lastnega glasila »Naših goric«. Tej misli nihče ne nasprotuje, toda vinogradnikov je premalo, da bi se mogla izdaja »Naših goric« brez izgube nadaljevati.

nutki molčanja so bili kakor zamaknjenje, dokler se ni zavedel Plaznik:

«Dobro tedaj! Karkoli si mi svetovala doslej, je bilo prav. Bodi ti še to, angel moj. Samo...»
«No?»

«Ali veš, koliko pogube bo prezalo v mestu nate?»

«Kaj se bom tega bala, ko mi bo pa povsod svetila misel nate! Tudi ne pojdem na slepo. Saj ti bom vendar poprej povedala...»

Potem sta odšla na polje. Dan je bil jasen in topel, priroda kakor nevesta in vse čez in čez en sam veličasten praznik. Pavla se je s pogledi poslavljala od njiv, senoži in košenic, od trat in dolin, od vsega tega lepega sveta, kjer je preživljala detinstvo in vedro mladost. Čuvstva so jo tako prevzemala, da skoro ni mogla govoriti. Saj je slednji razor, vsaka leha in sleherno drevo obujalo nežne spomine v njej. Čutila je, kako korenini v tej zemlji in koliko bo treba prestati bolečine, preden bo res izruvana iz nje.

Ko sta hodila tako brez cilja, se je Klemenu stožilo:

«Misliš, da je res tako najbolje?»

«Saj sem ti povedala...»

«A kaj, če bi jaz rekel ne?»

Pavla je skomignila z rameni in nekoliko pomislila, češ:

«Prav za prav ne vem, kaj bi storila. Nemara bi ti celo ušla, ako bi vedela, da te z begom osrečim...»

..ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

Vaš verni tovariš!

Od nekdanj že je Schichtovo terpeninovo milo gospodinja zvest zaveznik pri pranju in domačem delu. Ohranite mu tudi Vi trajno prijateljstvo.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko »JELEN«. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO

TERPENTINOVNO MILO

ST. 3-35

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEKI!

Članarina je ostala za novo poslovno leto neizpremenjena. Za kraj prihodnjega običnega zbora se je določil Maribor.

Pri volitvah je bil ponovno za predsednika izvoljen neumorni borec za vinogradniške koristi, narodni poslanec g. Lovro Petovar, za podpred-

sednika veleposestnik od Sv. Marjete ob Pesnici g. Alojzij Schicker. Odborniki so gg.: posestnik z Bizeljskega Josip Iljaš, tajnik Kmetijske družbe v Ljubljani Franjo Kafol, vinogradnik in tvorničar sekta iz Gornje Radgone Klotar Bouvier, posestnik iz Črešnjevcev Karel Korath, posestnik od

Klemen ni mogel razumeti veličine tolikšne žrtve in je bil nejevoljen:

«To ni vse skupaj nič! Kaj se bova ozirala na ljudi in jih poslušala!»

«Pozabljaš, da je med njimi tvoja lastna mati, ki je hkratu moja največja dobrotnica.»

«Naj bo! Ali mar nimam tudi jaz pravice do življenja? Dobrotnica? Le verjemi, Pavla, da si dobrote s poštenim delom pošteno plačala, celo preplačala!»

Pavla je odločno odkimala in molčala, dokler se nista počasi vrnila domov. Klemen ni hotel v hišo, ampak je krenil po dvorišču na vas in zavrl v gostilno, kjer ga je fantovska družba kot redkega gosta sprejela z velikim hrupom in veseljem. Rejenka je ostala doma in povedala botri svoje misli. Govorila je tako mirno in brez nejevolje, da je Plazničko kmalu prepričala o svoji iskrenosti.

«Saj nič ne rečem,» je bila mati Matilda nazadnje čisto omehčana, «vendar moraš sama videti, kako je življenje dan za drem bolj trnjevo. Od same zastopnosti ne bosta mogla živeti. Na poslopjih je treba polno popravil in kamor pogledam, se kažejo samo stroški, zato boš sama spoznala, da bi pri nas nevesta brez dote pahnula v nesrečo sebe, Klemena in grunt. Kako je potlej...»

Plaznička je videla rejenkin splašeni pogled in obmolnila. Domenili sta se potem, da Pavla

pojde, ako ne bo mogoče drugače, tudi brez Klemenove vednosti.

Past.

Sredi tedna se je Pavla zgodaj zjutraj odpravila na dve uri oddaljeno postajo. Odšla je bila skrivaj, ne da bi bila povedala Klemenu; kajti Plaznik ni vse dni hotel ničesar več slišati o njenem načrtu. Prav zaradi tega se ji je pot neznosno vlekla.

«S tako težkim srcem je morda nekdanj odhajal v svet moj oče», jo je grenko obšlo, ko je prišla že tako daleč, da so oči zaman iskale Preloma. V mrki slutnji se je skoraj hotela vrniti, vendar jo je zadržala misel na botro Plazničko. Da prav za prav niti ne odhaja zares zdoma, se je tolažila, ampak da gre le pogledat. Tudi če najde kaj primerne, se vrne še poprej v Prelom, da se domenijo. Medtem se lahko vse še Bog ve kako zaokrene.

V vlaku jo je iznova pričelo tesniti. Gorje, gorje! je ropotalo kolesje: Gorje, gorje!

Potniki so vstopali na postajah in izstopali, nekateri resni in zaskrbljeni, drugi šegavi in razposajeni, največ pa je bilo takih z brezbriznimi obrazi, da so med vožnjo kramljali o čemerkoli, kakor da sede doma za mizo in čakajo malice.

«Kam se peljete?» je vprašal Pavlo možki srednjih let in bolj mestno oblečen.

«V Ljubljano...»

«Za stalno?»

«Ne vem.»

Sv. Križa pri Kostanjevici Franc Kerin, višji kletarski nadzornik v pokoju iz Ljubljane Franc Gombač, posestnik iz Goric pri Dolnji Lendavi Stanislav Trojak, posestnik iz Vrtič Ivan Šerbin, ravnatelj Kmetijske šole v pokoju in posestnik iz Ptuja Anton Šega, posestnik iz Krapja Franc Brumen mlajši, sreski kmetijski referent iz Ljutomera Jakob Znidarič in višji vinarski nadzornik v pokoju iz Maribora Josip Zabavnik. Preglednika računov sta odvetnik in posestnik iz Maribora Ferdo Lašič in sreski kmetijski referent v pokoju iz Studencev Josip Blažević.

Zatem je o prodaji grozdja poročal g. Jakob Znidarič. Načelnik kmetijskega oddelka banske uprave g. inž. Josip Zidanšek je pozdravil zbor in mu izročil pozdrave gg. bana in podbana.

Na praznik dopoldne se je vršil kongres vinogradnikov v okusno pripravljene telovadnici ljudske šole. Otvoril je kongres, peti po številu, gospod Lovro Petovar. Za njim je g. inž. Zidanšek pozdravil vinogradnike v imenu banske uprave, g. bana in g. podbana in pozval vinogradnike, da se tesneje oklenejo svojega društva, da se bolj bavijo s pridelovanjem grozdja za uživanje, na kar ga je posebno opozoril g. ban, in da se strogo držijo trsnega izbora. V imenu mesta in vsega dolenskega prebivalstva je pozdravil zborovalce novomeški župan g. dr. Režek. Zborovalci so nato z največjim zanimanjem sledili strokovnim izvajanjem gg. inž. Iva Zupaniča, inž. Franja Lukmana, Frana Gombača in Lovra Petovarja. Sprejeta je bila naslednja resolucija:

1.) Zakon o vinu in pravnik k temu zakonu naj se najstrože izvaja v vsakem pogledu.

2.) Država kakor banovina naj pospešuje v največji meri produktivno vinarsko združništvo. Le skupna združna predelava grozdja in prodaja na ta način negovanih vin enotnega tipa more rešiti malega in srednjega vinogradnika. Ker se pa take produktivne zadruge morejo ustanoviti zaradi velikih stroškov le z javnimi podporami, naj se v to svrhu v državni kakor tudi banovinski proračun vnesejo primerni zneski. S sredstvi, ki bodo na ta način dana, naj se vsako leto razpolaga tako, da more zadruga za zadrugo takoj pričeiti z delom.

3.) Zakon o pobijanju draginje, odnosno zadevne odredbe, naj se tudi pri vinu strogo izvajajo, da ne bo prevelike razlike med ceno, ki jo mora plačati porabnik v točilnici.

4.) Pri vseh trgovinskih pogajanjih s tujino naj se gleda na to, da se dosežejo čim večje ugodnosti

za izvoz našega namiznega grozdja in vina v tujino. Naj se izkuša doseči pri trgovinskih pogajanjih, da bi dovolile tuje države za uvoz našega vina, odnosno namiznega grozdja, čim večje kontingente ali čim nižje uvozne carine, odnosno drugačne ugodnosti.

5.) Osnuje naj se poseben konzorcij z večjo državno podporo v svrhu izvoza vina v tujino, zlasti v Ameriko.

6.) Ukine naj se vsaka carina na galico, žveplo in sploh na vsa sredstva za pokončavanje trsnih škodljivcev in bolezni.

7.) Izterjevanje davkov v vinorodnih krajih naj se, dokler traja taka denarna in vinska stiska, po možnosti ublaži.

3.) Uvoz tujega vina in drugih alkoholnih pijač v našo državo naj se do skrajnosti otežkoči.

9.) Produkcija tako zvanih brezalkoholnih pijač, v katerih ni trohice naravnega, niti sadnega niti grozdnega soka, naj se zakonito prepove. Ako bi to ne bilo mogoče, naj se naloži na te pijače taksa, odnosno trošarina.

10.) Pri podeljevanju dovoljenj za vinotoče naj se postopa strogo po zakonu.

11.) Devizni predpisi močno otežujejo izvoz našega vina, ker dobivajo zadevna dovoljenja le protokolarne tvrdke. Dokler se ti predpisi ne ukinejo, naj se dajejo dovoljenja tudi posameznim vinskim pridelovalcem, ki vino izvažajo.

12.) Vinogradniki dravske banovine odločno odklanjajo vsak poizkus spremembe trošarinskih predpisov za vino.

13.) Dovolijo naj se spet brezobrestna posojila siromašnim vinogradnikom pri obnovi vinogradov.

14.) Zahtevamo strožje oblastveno nadzorovanje zasebnih trsnic. Dognano je, da se v veliki množini prodajajo trte od nekoncesioniranih trsničarjev, in to ne glede na čistost sorte in podlage.

15.) Banska uprava naj po sreskih načelnstvih dostavi vsem občinam sezname trsničarjev, ki imajo od kmetijskega ministristva dovoljenja za trsničarske obrate, da dobijo vinogradniki vpogled, kje morejo dobiti zajamčeno pristno trsje.

16.) Strogo naj se prepove krošnjarjenje in prodaja trsnih cepljenk po sejnih.

17.) Zakotni trsničarji, ki so v veliko škodo celotnemu trsničarstvu, se naj najstrože kaznujejo.

18.) Banska uprava naj skrbi za to, da se bodo vse javne banovinske trsnice čimprej pri-

lagodile novemu trsnemu izboru ter gojile le v trsnem izboru določene sorte in podlage.

19.) Ker se z zelenim cepljenjem ponovno razmnožujejo manj vredne stare domače sorte, naj se gojenje korenjakov v javnih in privatnih trsnicah zniža na najnižje število, siromašnim in vrednim vinogradnikom pa naj omogoči banska uprava s primerno podporo za obnovo vinogradnikov nabavo prvovrstnih dobro ukoreninjenih suho cepljenih trsov.

20.) Z vso odločnostjo naj se nadaljuje boj proti šmarnici.

21.) Propaganda za povečanje rabe presnega grozdja naj se vrši z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Banovinski trsni nasadi naj preizkušajo še druge sorte poleg že v izboru navedenih namiznih vrst.

Vinska razstava s sejmom, ki se je otvorila po kongresu, je bila prav okusno prirejena pod vodstvom sreskega kmetijskega referenta g. Vriska v salonu Windischerjevega hotela. Vseh vzorcev je bilo blizu 200. Vzorce sta ocenili dve komisiji, ki sta ugotovili, da so vina v splošnem dobra. Pri vseh vzorcih je bil ugotovljen znaten napredek zlasti glede spravljaja. Vinogradniki goje vedno bolj kakovostno trsje. Večjih napak in bolezni pri vinih ni bilo opazati. Glede rdečih vin (cvička) sta se komisiji zelo pohvalno izrazili in nekatere črtnice sta glede na kakovost označili za prvovrstne. Izločenih je bilo v celem le 14 vzorcev zaradi manjših napak.

Politični pregled

V nedeljo se je vršil

v Novem Sadu velik zbor JRKD,

ki je pokazal, da je tudi vsa Vojvodina v taboru narodne sloge. Prisostvovalo je zboru kljub neugodnemu vremenu okrog 30.000 ljudi, ki so sledili z največjim zanimanjem izvajanjem govornikov in jih odobraval. Pomemben govor je imel na zboru zlasti

minister dr. Kramer,

ki je dejal med drugim:

Organizacija, ki jo ustvarjamo, je edinstvena v politični zgodovini našega naroda. Nikdar se nobeni politični stranki ni posrečilo zbrati toliko množice našega jugoslovenskega naroda pod svojimi zastavami. Naša stranka nosi zastavo jugo-

«Iščete dela?»

«V službo bi rada.»

Nato ji je pravil, da ni dosti upanja. Delovnih ljudi da je več ko dela. Kruh da je v mestu dosti Pavle se je loteval strah. Tujec je to opazil in poizvedoval:

«Ali nimate doma kmetije?»

«Jaz sploh nimam doma.»

«Nekje ste vendar živeli doslej.»

«Pri tujih ljudeh.»

Ker je le vprašal, mu je začela Pavla pripovedovati svojo zgodbo. Ta in oni je prislunil in iz drugega kota voza se je oglasila živahna mladenka:

«Te ste neumni, ko se ozirate na tisto vašo godrnjavo botro!»

«Vi se ne bi, kaj?» se je nasmehnil tujec, ki je bil prvi nagovoril Pavlo.

«Saj nisem trčena, se je odrezala neznanka.»

«O, jaz bi ji že podkuril!»

V splošen smeh je menil tujec:

«Tudi ta bo drugih misli, ko preživi nekaj mesecev v mestu.»

«A potlej bo nemara prepozno, je nagnila mladenka kodrasto glavo in poredno namežiknila.

Pavla je zardela in povsila oči. Čemu jo le neki toliko vprašujejo in kaj jim mar, kam je namenjena! Ona ve, kar ve. Da bi ne dobila dela? O, seveda, takile, ki imajo roke kakor svila, taki lahko ne najdejo dela! No, Pavla se pa ne ustraši nobenega moškega, kjer je treba res prijeti. Saj je morala pri Plaznikovih vedno delati vse od

kraja in je tudi rada delala. Da taka ne bi dobila dela?

Vzlic temu jo je skrbelo in so se ji tresle noge, ko je izstopila in se z valom množice pomikala proti izhodu. Zunaj na ulici se je potlej vedno zadrževala ob ljudi, ko je tavalala križem in iskala Krošnetovo Mico iz Česmelja. Mica je namreč služila nekje v mestu za natakario in je mati Drevenka vedela za njen naslov. Ko ji je Plaznička zaupala, za kaj se je Pavla odločila, je bila sosedna brž pripravljena pomagati. Tako je rejenka dobila Micin naslov in nasvet, naj se le brez skrbi zaupa Krošnetovi, ki je vajena mesta in ji bo zato brez dvoma rada in lahko pomagala.

Pozno popoldne je rejenka šele našla Mico. Gostilna, kjer je služila Krošnetova, je bila zunaj v predmestju, kjer se ulice stesne in hiše ponižajo. V megli so te ulice kakor smrdljivi jerki. Čez dan so polne bosopetih paglavcev. Tu in tam huščne mimo siromašno oblečena delavka, včasih mladenka, ki se ji mudi bog ve kam, vmes delavci, branjevi, siromaki in pohajči, dolgeprstni klateži in raznoteri ljudje, ki jim človek pač lahko prisodi revščino, a težko ugane njih poklic. Bolj ko se gostita megla in mrak, bolj so te tesni pošastne in skrivnostne. Pavla trepeče, ko stopa po njih. Kam se skrije tukaj pomlad, ki je tam zunaj v Prelomu tako lepa?

Iznad pritličnih hiš se dvigne višja in iz nje odmeva hrup.

«Ali je tukaj gostilna «Pri deveti dežel»?

«Tukaj, golobička, se zasmije brkat dedec.

Pa se je hoče okleniti.

«No!» ga odrine Pavla in se umakne.

Dedec zarobanti in se zareži:

«Viš jo, viš, ta je pa že rogata! Odkod si jo pa primahala, kaj?»

Pavla molči, nekaj časa čaka in smukne potlej v vežo, ki je polna soparice. Tu in tam huščne mimo nje dekle, včasih pokuka iz sobe v vežo gizdalin ali resobrad potepuh, a vsem se tako mudi, da nihče ne opazi Pavle.

«Mir,» se slednjič odpro vrata, «goveda nemarna!»

Krošnetova Mica pridrvi iz sobe in se jezno oteplje roja nakajenih nadležnežev. Tudi njej se tako mudi, da se skoro zaleti v Pavlo:

«Oh, ali me res ne slepijo oči?»

Pavla se v zadregi smehlja in ne ve, kaj se godi z njo. Okrog dvojice se gneto pivci, mlado in staro vrešči, tudi dekleta, ki se jim je tako mudilo se primotajo in pasejo zijala, da je rejenka čisto iz uma.

«Ha, ha, ha, kaj praviš, Mici? Da je ženin ušla? Ta je prava!»

Pijano roganje šele iztrezni Pavlo. Jezno se ozre in spozna, da je v sobi za točilno mizo kraj Krošnetove kakor na ogled. Soba je nabito polna in vendar se zdi Pavli, da vidi samo enega človeka. V kotu sedi sam zase, ne, ženska mu sedi nasproti in s hrbtom obrnjena proti Pavli. Živahno se pomenkujeta, kakor da ne sedita sredi gostilniškega vrišča, ampak kje doma v toplo zakurjeni sobici. Zdajle je on dvignil glavo in namignil natakario.

(Dalje prihodnjič.)

Proti
zobnemu
kamnu

SARGOV

KALODONT

slovenske misli. Toda mi nismo stranka, ki bi se zadovoljila samo z navdušenjem za državno in narodno edinstvo, tudi nismo stranka onega nacionalističnega razpoloženja, kakor ga vidimo zdaj po Evropi v onem starem prenapetem smislu, marveč smo stranka stvarnega narodnega dela. Mi hočemo, da dobi misel državnega in narodnega edinstva svojo polno vsebino. Naša stranka hoče, da bo narod na znotraj zadovoljen in na zunaj varen in da se bo mogel posvetiti pametnemu in treznemu delu.

G. minister je govoril dalje o tem, da morajo imeti svoj kruh vsi široki sloji naroda. Pri vsem tem delu za narod in državo pa moramo sodelovati vsi.

Kakor poroča pariški «Matin», je

Mala antanta opustila odpor nasproti pogodbi štirih velesil.

To da je storila po trdovratnem nasprotovanju šele, ko je dobila od Francije zadovoljiva jamstva, da se ne bo sprožilo vprašanje mejnih izprememb. Če pa se pojavi tako vprašanje, bo Francija zahtevala, da se predloži v rešitev Društvu narodov.

Na začasno zabrano uvoza naših svinj v Avstrijo

je naša država odgovorila z delno prepovedjo avstrijskega uvoza v Jugoslavijo.

Med avstrijskimi gospodarstveniki je tak odgovor vzbudil veliko vznemirjenje, saj je mnogo avstrijske industrije zelo navezane na izvoz v Jugoslavijo. Kakor pa vse kaže,

bo ta spor kmalu zadovoljivo poravnan.

Razgovori so v teku in listi poročajo, da bo kmalu obnovljeno prejšnje pogodbeno stanje.

V ponedeljek se je pričela v Pragi

vsakoletna konferenca Male antante.

Češkoslovaški listi pišejo, da je ta konferenca Male antante velika manifestacija moči in edinstva, ki sta v današnjih časih neobhodno potrebna. Zanimiva je vest «Bohemie», ki piše, da je ena glavnih točk dnevnega reda te konference proučevanje odnosov do Rusije. List sodi, da je zadeva že tako daleč dozorela, da bo Mala antanta najbrž poslala skupnega zastopnika v Mosko.

DOPISI

BREGANA. Tukajšnji Sokol je priredil akademijo v proslavo Zrinjskega in Frankopana. Prireditelj se je začel s predavanjem društvenega prosvetarja br. Zdenka Dolinarja o narodnih mučenikih. Sledili so nastopi vseh telovadnih kategorij, ki so nastopile z dvema vajama za pokrajinski zlet v Ljubljani, in člani še z eno posebno točko. Po telovadnih nastopih, ki jih je vodil načelnik br. Zdenko Dolinar, je sledil pod režijo s. Mimike Rotkvičeve dežji igrokaz v dveh dejanjih «Pogiblija Zrinjskega i Frankopana». Akademijo je zaključil nastop članskega pevskega zbora, ki je odpel dve pesmi: «Oj Doberdob» in «Jadransko morje».

KRANJ. Potujoča kmetijska razstava in šola v Kranju bo stala na kranjski železniški postaji ves dan 4. junija. Binkoštna nedelja je kakor nalašč primerna za tako veliko prireditev, posebno še, ker bo ta dan tudi zlet kranjske sokolske župe. Sprejem in otvoritev razstave bosta ob 9. dopoldne. V vsakem vagonu bo tolmač. Razen tega bodo sodelovali pri pojasnjevanju razstavnih predmetov sreski kmetijski referent in njegov pomočnik in dva stalna predavatelja. Popoldne

in zvečer bodo filmska predavanja iz različnih kmetijskih panog, ki obetajo biti zelo zanimiva in poučna ne samo za kmetovalce, temveč tudi za meščanstvo. Priporočamo številni obiski!

LJUTOMER. (S mrtina kosa.) Te dni smo pokopali g. Simona Jagodiča, tasta odvetnika g. dr. Stajnka. Pokojnik je umrl za možgansko kapjo, ki ga je zadela v 74. letu starosti. Doma je bil iz Tekačevega pri Rogaški Slatini. Dolgo vrsto let je bil poslovodja znane mariborske trgovine Ulaga na Aleksandrovi cesti. V Mariboru je bil med soustanovitelji Slovenskega trgovskega društva, ki je budilo narodno zavest med našimi mariborskimi trgovci. Pokojnega g. Jagodiča je odlikovala krepka narodna zavest. Sedemnajst let je bival v Ljutomeru pri svoji hčeri, kjer je pomagal v zetovi pisarni in bil splošno znan po svoji dobroti in prijaznosti. Na zadnji poti so ga spremljali številni sorodniki in prijatelji od blizu in daleč in četa Sokolov v krojih. Pokojniku časten spomin, žalujočim naše sožalje!

NOVI KOT. Pri nas smo pred tremi leti ustanovili sokolsko četo, ki je v dobi svojega obstanka pokazala lep razmah. Poleg več manjših prireditev je imela tri velike letne nastope in je tudi že večkrat sodelovala pri sosednjih društvih. V zadnjem času si je naša četa nabavila instrumente za tamburaški zbor, kar moramo tudi zaznamovati kot napredek prosvetnega delovanja. Naša mladina ima v svojih sokolskih voditeljih dobre in vestne vzgojitelje, a v zadnjem času kaže, da se bo zgodilo z našo četo isto, kakor se je zgodilo s Tamburaškim društvom, ki se je razkropilo, ker je bilo onemogočeno nadaljnje delovanje takratnega njegovega voditelja in sedanega našega sokolskega organizatorja in načelnika. Na isti način, toda še bolj nesramno in podlo, se obrekuje načelstvo našega Sokola z namenom,

Mirko Brodnik:

Goljava

Kavčeva dekla mu je časih prišla pomagat. Prala mu je in delala red v koči.

Očeta ni videl, kar je prišel k njemu. Prav nič ga ni pogrešal.

Le za staro Smrekarico mu je bilo hudo. Kako lepo bi bilo, če bi še ona živela. Tako pa ni imel nikogar, prav nikogar...

Kolikokrat se je spomnil Anice. Časih zvečer, ko je sanjari ob oknu, se mu je zdelo, da mora zdaj zdaj priti po cesti, k njemu. O, če bi se to še moglo zgoditi! Toda Anica je mrtva, mrtva in ni ga, ki bi jo mogel obuditi k življenju. Ni ga... Bog ve, kje so jo pokopali, kje je njen grob...

Njeno sobo si je pripravil za spalnico. Koliko lepih spominov mu je zbužala! Časih se mu je zdelo, kakor bi jo bila pravkar zapustila, kakor bi bila še pred trenutkom živela v njej...

Koliko reči je bilo v sobici, ki so bile njene. Najlepše svetinje so mu postale. Ljubosumno jih je varoval, pazil nanje.

Še njen nagelj je dobil na oknu, ko se je vselil v hišo. Jesensko deževje mu je pomagalo, da se ni posušil. Ko je postalo hladneje, ga je dal na kuhinjsko okno in ga vsak dan zalival.

Počasi se je pomiril. Vdal se je v usodo. Laglje mu je bilo, ko je živel v kraju, kjer je nekoč dihal ona...

Ona...

Potem je nekega dne začul udarce sekire v očetovem gozdu nad hišo. Ta gozd mu je bil trn v peti. Očeta ga je spominjal. Vse drugo goljavsko imetje sta zakrivala drevje in hrib.

Vendar ni šel niti pogledat, kdo seka.

Šele čez nekaj dni je pri Kavcu zvedel zgodbo o konju, ki ga je strela ubila. Vsa vas je o njem govorila.

Lisec! Kako dobro se ga je spominjal! Šest let mu je bilo, ko ga je kobila povrgla. Najlepši konjiček je postal daleč naokoli. Kako je moral prositi očeta, da ga ni prodal.

Zdaj je mrtev! Strela ga je ubila!

Čedalje bliže so prihajali udarci. Čedalje več je zvedel o svojem očetju. Da se je vse na bolje obrnilo... Naj se obrne! Kaj ga to briga? Kaj mu je Goljava? Prazna beseda... čeprav ga je rodila... čeprav mu je dala vso moč, ki jo je imel.

Naj spet vstane, Goljava! Za koga bo vstala? Zanj? Ne mara je, preveč mu je vzela, da bi mu mogla vse vrniti.

Anico mu je vzela. Življenje, vse mu je vzela.

Dà, in Goljavi je hotel vse žrtvovati. Kar mu je dala. Moč rok, silo razuma. Vse, samo srca ne.

Oče pa je hotel tudi srce... Zaradi Goljave...

Naj ima Goljavo! Naj jo ima!

Deveto poglavje.

Še nekaj dreves je. Sekira poje. Kosmač stoji med debli. Kar pomladil se je. Še glás je postal mlajši, skoraj vesel.

«Dobro podsekajte, da bo prej padla!» ukazuje.

Fantje so veseli. Nista več dva, štirje so. Novih je najel, da bo delo prej opravljeno.

«Jutri mora biti vse na tleh. Do sobote moramo zvoziti», ukazuje stavec. «V nedeljo zalijemo. Če boste delali, kakor se spodobi, bo kar od mize teklo. Fantje, pritisnite!»

Nova moč pride v sekire, da jim pogled še slediti ne more. Miha računa, kam bo bukev padla.

«Bolj na levo zasekajte, da vsega drobiža ne polomi», svetuje fantom.

Enakomerno padajo udarci. Bukov ječi.

«Dovolj bo! Zdaj pa žago v roko! Nikari se tako ne obirajte. Na nedeljo mislite! Od mize bo teklo!»

Zdaj Kosmač ne stiska več tako denarja kakor prve dni. Ve, da ne bo nič izgubil. Če jih izpodbudi, bodo bolj delali. Nič ne bo izgubil, čeprav priloži štefan vina ali dva.

«Matic, veje zvleci na kup, da bomo vsaj lahko hodili! Pogled, kako leži vse navzkriž! Daj, obrni se!»

Fantje delajo, da jim pot curlja s čela, čeprav je hladno.

Zima prihaja v deželo. Zjutraj je padla prva slana! Vsi belí so bili travniki, kakor bi jih bil sneg pokril.

Skozi veje poslednjih dreves se sveti hiša, v kateri stanuje Janez. Bog ve, kaj zdaj misli? Bog ve, ali gleda skozi okno? O, gleda, gleda!

da se zada s tem sokolski četi smrtni udarec. Oblastvo opozarjamo na to početje.

PONIKVA OB JUŽNI ŽELEZNICI — LIPOGLAV. Po dolgih desetletjih se je naposled vendar premaknilo s mrtve točke vprašanje gradnje postajališča. Saj pa je tudi že skrajna potreba, da se olajšajo in omogočijo prometne zveze z ostalim svetom. V začetku meseca se je pričela graditi dovozna cesta s pomočjo kredita za javna dela. Delo pa se je začelo ustavilo, dokler se ne otvori drugi del prispevka. Prav je, da se plodonosno nalaga denar v take javne svrhe, ker take vložitve so koristno obrnjene, delavstvo pa ima skromen zaslužek, ki prav dobro zaleže v teh hudih časih. Upajmo, da na kakšen način le premostimo velike težkoče, s katerimi se moramo boriti, da pridemo do smotra. Res, da nade niso bog ve kako ugodne in čas, v katerem smo zgrabili delo na pravem mestu, tudi ni posebno razveseljiv, ali volja in pogum sta v nas samih dovolj močna, da nas podpirata in vodita v ustvarjajočem delu. Spričo skrajno nepovoljnih denarnih razmer se je načrt gradnje moral toliko izpremeniti, da se izvršijo letos najnujnejša dela in se spravi stavba pod streho, drugo pomlad pa pride na vrsto še ostalo, to je napeljava varnostnih naprav. Prihodnjo nedeljo 28. t. m. je sklicano za popoldne zborovanje vseh članov in pa tudi drugih, ki se zanimajo za zadevo, k Ratajcu v Dolgi gori. Ker se bodo obravnavale važne reči, se udeležite zbora vsi zadrugarji do zadnjega člana.

ROB PRI VELIKIH LAŠČAH. (Smrtna kosa.) Predzadnji sredo ponoči je umrl župnik g. Tomaž Zabukovec. Pokojni se je rodil v Ljubljani. Služboval je kot kaplan na Čatežu ob Savi, v Toplicah in v Dragi pri Loškem potoku, kjer je bil tudi župni upravitelj. Odtam je prišel za kaplana na Bloke, kjer je služboval do svoje smrti, polnih 26 let. Lansko leto je bil imenovan za duhovnega svetnika. Zadnji dve leti je bil hudo bolan in ga je smrt rešila velikega trpljenja. Naj v miru počiva!

SELŠKA DOLINA. Zveza bojevnikov, skupina Selške doline, priredi na binkoštni ponedeljek 5. junija v Suhi nad Železniki tabor bojevnikov iz svetovne vojne. V ta namen bo ob 10. sv. maši za tovariše, ki so umrli med svetovno vojno. Po maši bo zborovanje, na katerem bosta govorila odbojnika osrednjega odbora Zveze bojevnikov gg. Franc Bonač in Josip Vagner iz Ljubljane. Popoldne ob 2. bo v Sokolskem domu v Železnikih skioptično predavanje tov. Vertina

o civilnem in vojnem letalstvu. Vabljeni vsi tovariši iz svetovne vojne!

SV. BOLFENK NA KOGU. Na binkoštni ponedeljek uprizori Društvo kmečkih fantov in deklet burko v treh dejanjih «Težke ribe». Pridite, da se boste od srca nasmejali! Isti fantje in ista dekleta bodo letos priredili tudi tekmo koscev in žanjic.

SV. JERNEJ PRI LOČAH. Sokolski deci je bil za nedeljo 28. maja obljubljen pešizlet v Konjice. Zaradi deževnih dni pa je splavalo veselje po vodi. Prvo lepo nedeljo popoldne bo deci izpolnjena želja. — Četa ponovno opozarja prijatelje Sokola na naš kmečki praznik 18. junija. — Na številno obiskanem sestanku JRKD v nedeljo 28. maja sta v prostorih g. Vališerja govorila narodni poslanec g. Gaišek in tajnik sreske organizacije v Konjicah g. Žagar. Obema so po sestanku povedali nekateri zborovalci svoje želje. — V našem kraju je v zadnjem času smrtna žetev izdatna. Umrl je sedemdesetletnik Ivan Leskovar. Še istega dne so naznanili zvonovi prerano smrt Ivana Lovca, posestnika iz Vrha. Obema je te dni sledila Ivana Ratejeva, žena cestarja iz Brezja. Blag jim spomin! — Pripravljali odbor strelske družine v Ločah je preteklo nedeljo pridno iskal zemljišče, pripravno za strelišče. Naposled se je odločil za ugoden prostor kake četrt ure daleč iz vasi. G. Čuček je dovolil strelski družini razne ugodnosti na svoji zemlji, župan g. Ojsteršek in g. Waland pa sta prijazno pogostila udeležence obhoda.

ŠT. JANAŽ NA VINSKI GORI. Vabimo na gasilsko prireditev 11. junija z blagoslovitvijo Gasilskega doma. Spored: začetek ob 10. uri s sveto mašo pri Gasilskem domu, potem govori in deklaracije, skupen obed, šaljiva igra «Ne kliči vruga», pevski koncert, prosta zabava s srečolovom, ribolovom, šaljivo pošto in drugimi zabavami. Svirala bo domača godba. Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilskih potrebščin. Pridite!

VAŠE PRI MEDVODAH. Na praznik 25. maja se je vršil ustanovni občni zbor društva «Bratje» v Vašah pri Medvodah, ki ima nalogo skrbeti za brezposelne in onemogle v občini Medvodah. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika Kalan, za podpredsednika Bukovec, za tajnika Zrim, za blagajnika Škof, za odbornike Jenko, Burger in Triler, za namestnika Jerc in Kesenina, v nadzorstvo Štojer, Kormel in Peternel. Ker društvo nima lastnih sredstev, upamo, da bodo okoliščani občani podprli to res socialno društvo in pri-

stopili kot člani, da skupno pomagamo brezposelnim in onemoglim članom.

GOSPODARSTVO

PRED OTVORITVIJO LJUBLJANSKEGA VELESEJMA.

Med mnogimi našimi gospodarskimi ustanovami ima zelo važno vlogo za napredek domače industrije, obrti in trgovine Ljubljanski velesejem, ki je že dokončal 12 let svojega plodonosnega dela za naše narodno gospodarstvo.

Letos bo prirejen XIII. velesejem od 3. do 12. junija. Razstavnici prostori so že zasedeni od trdk najrazličnejših panog. Tako bo tudi ta velesejem kljub hudim časom najvernejša slika gospodarskega stanja naše države. Močna udeležba našega gospodarstva je ponoven dokaz, kakšna važnost se polaga na Ljubljanski velesejem in kako je upoštevan. Velesejem bo obsegal v glavnem naslednje: strojno in kovinsko industrijo, fino mehaniko, radio in elektrotehniko, kolesa, vozove, lesno industrijo, korbarstvo, ščetkarstvo, igrače, klobuke, čipke, krzno, papir, pisarniške potrebščine, kemično industrijo, industrijo živil in razno. Posebne razstave: pohištvo, kmetijski stroji, tkaninsko blago, usnje in konfekcija usnja, perutnina in kunci, razstava fotografskih potrebščin, tujski promet Dolenjske, živali in rastlinstvo v stanovanju, razstava Društva aranžerjev izložb, razstava male obrti. Posetniki bodo imeli na podlagi sejmskih legitimacij polovično vozno ceno na železnici. Legitimacije se dobe pri vseh večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, podružnicah Kmetijske družbe, biletarnah «Putnika» in večjih postajah v dravski banovini.

Tedenski tržni pregled

GOVEDA. Na mariborskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: debeli voli 4 do 4-25, poldebeli 3 do 3-50, voli za rejo 3-75 do 4, biki za klanje 3 do 3-50, debele krave 2 do 3-50, plemenske 1-50 do 2-50, krave za klobase 1-50 do 2, molznice in breje krave 2 do 2-25, mlada živina 3 do 4-50 in teleta 4-50 do 6 Din. Cene mesu: volovsko meso I. 10 do 12, II. vrste 8 do 10, meso bikov, krav in telic 5 do 7, teletina I. 10

Naj gleda! Naj vidi, kaj zmore goljavski kralj! Morda še nekaj dni in ponižno se vrne na Goljavo...

Saj se vrne.

Hladni veter, ki sili od severa, starcu dobro dene. Polna pljuča ga zajema. Moč je v njem!

Drevo hrešči. Padlo bo, padlo, kakor jih je padlo že sto, dve sto. Da, čez dve sto jih bo. In vsak je dal pet stotakov. Za Goljavo so dali stotake...

Rešili so jo...

Drevo hrešči. Kmalu bo padlo. Mora pasti. Življenje mora dati za Goljavo. Nagnilo se bo in zaneslo ga bo tja, kjer ni mladine. Potem bodo spet zapele sekire, odletele bodo veje. Še žaga bo potegnila in vse bo pripravljeno za pot v mesto...

Drevo hrešči. Ziblje se. V poslednjih krčih zuhuje. Težko se poslavlja od življenja, čeprav ve, da se mora... Še nekaj udarcev.

Veje oplazijo krono sosednjega drevesa. Kakor bi se v smrti poslavljale od tovarišice... Potem se deblo zasuje.

«Oče, pazite!» zakriči Miha v strahu.

«Kaj?» vzklikne Kosmač in se naglo ozre nanj. Potem pogleda navzgor. Drevo pada, pada, v padcu se je še nekoliko obrnilo...

Krik...

Nanj je padla bukev. Pokopala ga je pod sabo. Dvašen občutek bolečine ga je prevzel. Deblo mu sliška drob, sapo mu jemlje.

Prestrašeno se ozira Kosmač naokoli. Komaj, da se zaveda, kaj se je zgodilo.

«Ježeš, pomagajte!» krikne Miha in priskoči. «Pomagajte!»

Fantje prihite, potože kol pod drevo, dolgo žrd, in hočejo dvigniti. Premalo moči je v njih. Drevo se ne gane.

Prineso žago. Kar jim dajo moči, žagajo, žagajo.

Kosmač stoka pod deblo. Kri mu je pritekla iz ustnega kota, v dolgem traku se cedi čez lica, mimo ušesa in poji zemljo.

Deblo je prežagano. Zdaj ga dvignejo in poberejo Kosmača. Komaj da se še zaveda. Eden potegne odejo s konja. Nanjo ga polože.

Kosmač izgublja zavest. Steklo zro njegove oči. Ali pozna še koga? Zdaj se mu dvigajo prsa. Zraka iščejo, ki so ga prej premalo dobila. Ko ga izdihnejo, se spet vlije kri.

Miha se sklanja nad gospodarjem.

«Janez... Janez... Janez...» šepetajo ustnici, da njih glas bolj sluti, kakor sliši.

«Janez! Pokličite ga», krikne Miha. «Tamle stanuje! Pojdite ponj! Oče umira!»

Najbližji skoči. Čez travnik jo udere, kar mu dajo noge. Sune v vrata, da butij ob zid.

«Janez! Oče umira!»

Janez je v izbi. Sliši glas. Skoči v vežo.

«Kaj je?»

«Očeta je bukev pokopala! Pridi! Klič te!»

Janez vzdrti in prebledi. Fant je že zunaj. Za njim hiti. V hrib. Med drevje. Med razmetana debela.

«Oče!»

Stari Kosmač gleda. Sliši glas. Ali je res? Ali je on? Mladi z Goljave? Ali je?

Da, on je. Slabotne oči ga vidijo.

«Janez!» šepetajo okrvavljena usta.

«Oče... oče...»

«Janez... Goljava... kaj bo... z njo?..»

Janez molči. Senca mu pokrije čelo. Oči zamro...

«Janez... Goljava... kaj bo... z njo...»

«Oče! Oče!»

«Daj, vzemi jo... vzemi jo...»

Janez se pomišlja. Prekrel je Goljavo... Vse mu je vzela...

«Vzemi jo...» moledujejo krvave ustnice...

Dve solzi se zaiskrita v Janezovih očeh.

«Oče... saj jo vzamem... saj jo vzamem...»

«Bodi... goljavski... kralj...»

«Bom... bom... bom...» šepetaje Janez brez misli. «Oče... čujte... saj jo vzamem... Še srce ji bom dal...»

Krvave ustne molče. Molče. Oči ne gledajo več... Kri ne teče več v dolgem curku čez lica, mimo ušesa...

«Oče!»

Stari Kosmač ne sliši več.

Miha sname klobuk.

«Oče naš, kateri si v nebes'h...»

(Dalje prihodnjič.)

do 12, II. vrste 6 do 8, sveža svinjina 10 do 16 Din kilogram.

SVINJE. Na mariborskem svinjskem sejmu so bile naslednje cene: 5 do 6 tednov starim prascem 100 do 120; 7 do 9 tednov 180 do 220, 3 do 4 mesece 250 do 350, 5 do 7 mesecev 450 do 550, 8 do 10 mesecev 650 do 680, eno leto 750 do 850 dinarjev. Cena za kilogram žive teže je bila 7-50 do 8, za kilogram mrtve teže pa 9-50 do 11 Din.

VINO. Slabo vreme je vinsko tržišče v dravski banovini spet oslabilo. Cene so ostale neizpremenjene od 2 do 3 Din za lažja namizna vina, od 3 do 3-50 Din za boljše namizna vina in od 3-75 do 5 Din za finejša sortirana vina. Vina je še dosti zlasti v krajih, oddaljenih od železnice, kjer je nakup mogoč za vsako ceno, torej še izpod 2 Din.

JABOLKA. Na ljubljanskem trgu so se jabolka slabše kakovosti prodajala po 2 do 5 Din, boljše kakovosti pa po 8 do 10 Din za kilogram. Goriške in vipavske češnje so se prodajale po 10 Din za kilogram na debelo, na drobno pa po 15 Din.

Vrednost denarja

Na borzah smo dobili v devizah (premija 28-50 %):

1 holandski goldinar za 23-11 do 23-22 Din;
100 nemških mark za 1341-80 do 1352-60 Din;
100 italijanskih lir za 297-68 do 300-08 Din;
1 ameriški dolar za 48-30 do 48-58 Din;
100 francoskih frankov za 225-82 do 227 Din;
100 češkoslovaških kron za 170-70 do 171-65 Din;
Avstrijski šilingi so se trgovali v zasebnem kliringu po 8-80 do 9 Din. Vojna škoda je imela zaključke po 193 do 197 Din, a investicijsko posojilo se je ponujalo po okrog 44 Din.

Sejmi

6. junija: Metlika, Vinica, Radohova vas, Slovenska Bistrica, Ptuj (za goveda in konje), Jesenice na Gorenjskem.
7. junija: Kapele pri Brežicah, Loški potok, Žerovnica.
8. junija: Studenec-Ig, Slivnica (Sv Urban).
9. junija: Ljutomer, Žužemberk, Pilštanj.
10. junija: Osilnica, Lož.

Kratke vesti

— **Potujoča kmetijska razstava.** Danes 1. junija bo otvoritev razstave v Ljubljani. Odprta bo dva dni, nato bo pa odpotovala dalje po dravski banovini, kjer ostane do 1. avgusta. Pri urejanju razstave bodo sodelovale zadrage in druge kmetijske ustanove in banska uprava dravske banovine. Za upravnika razstave je izvrševalni odbor kmetijske potujoče razstave in šole izbral inženjerja Vinka Sadarja.

— **Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino** bo imelo občni zbor v soboto 10. junija ob pol treh v dvorani restavracije «Pri levu» na Gosposvetski cesti v Ljubljani. Sreski kmetijski referenti se posebej vabijo. Za redne člane društva je udeležba obvezna.

DOMAČE NOVOSTI

* **Primorski narodni buditelj Vekoslav Spinčič** † V soboto zvečer je preminil na Sušaku v stanovanju svojega nečaka, ravnatelja obrtne šole g. Vilka Severja, narodni poslanec in znani narodni borec, duhovnik, profesor Vekoslav Spinčič. Rodil se je 23. oktobra l. 1848. v Spinčičih na Kastavskem v Istri. Študiral je gimnazijo na Reki, bogoslovje v Gorici in Trstu, modroslovno fakulteto pa na Dunaju in v Pragi. Kot profesor je bil že svoje čase izvoljen za poslanca v dunajski državni zbor, po prevratu pa je postal član narodne skupščine v Beogradu. Pokojni Spinčič je vsa leta delal za probudo hrvaškega in sloven-

Pred nakupom za birmo ne premišljuje, kje si boste dobavili poceni blago ali storjene obleke in obleke. Svilene robe, klobuke, nogavice, čevlje, ampak se podajte ali pišite po vzorce in cenik Trgovskemu domu

Sternecki

Celje št. 97,

kateri Vam nudi gorenje predmete v veliki izbiri, po najnižjih cenah in v dobri kakovosti. Obleke se izdelujejo po meri v lastni tovarni.

skega življa v Istri, kjer je častni občan premnogih občin. Bil je ustanovitelj raznih narodnih in prosvetnih organizacij in sotrudnik mnogih jugoslovenskih listov. Tudi pri zadnjih volitvah se je postavil v vrsto narodne duhovščine in je bil izvoljen v narodno skupščino. Ob vsaki priliki, tudi proti pritisku cerkvenih krogov je zastopal jugoslovensko narodno stališče. Vse do zadnjega se je zanimal za razvoj političnega življenja in še na smrtni postelji opominjal svoj narod, naj bo veren kralju in domovini. Velikemu jugoslovenskemu borcu bo ohranjen večni spomin. Slava mu!

* **Imenovanji v kmetijski stroki.** Z odlokom banske uprave v Ljubljani sta bila imenovana za banovinska kmetijska svétnika v V. položajni skupini gg. Josip Sustič, sreski kmetijski referent v Kranju, in Franc Wernig, sreski kmetijski referent v Slovenjgradu.

* **Jugoslovenski škofje pri papežu.** Papež je 25. t. m. sprejel v avdienco banjaluškega škofa g. Josipa Garića in splitskega škofa g. Kvirina Bonafaića. V sredo 24. t. m. je bil v avdienci zagrebški nadškof g. dr. Bauer.

* **Velika proslava 25letnice Sokola v št. Vidu nad Ljubljano** se je vršila na praznik 25. maja. Obenem je bil razvit novi prapor. Prireditve so se udeležile velike množice ljudstva. Po lepo uspehi telovadbi se je vršila na telovadišču prijetna narodna veselica. Vrlemu šentviškemu Sokolu želimo, da bi zbral pod novim praporom vse zavedne šentvidčane in šentvidčanke!

* **Neprijetnosti naših romarjev v Italiji.** Te dni je potovala velika skupina romarjev iz Jugoslavije v Rim. Ko so prišli na Reko, so jih na železniški postaji ustavili. Vseh 326 ljudi so obkolili karabinjerji in finančni stražniki, ki niso nikomur dovolili, da bi se oddaljil. Spravili so jih v neke prostore, kjer so izvršili pri njih najstrožji carinski pregled. Nato jih je pregledala zdravstvena komisija, nazadnje pa še fašistična politična policija. Šele po teh nadlegovanjih so jim dovolili, da so nadaljevali svoje potovanje. Tako je torej prijateljstvo fašistične Italije do hrvaških katoličanov.

* **Smrt zaslužnega šolnika.** V nedeljo je po kratki bolezni preminil v Ljubljani upokojeni šolski upravitelj g. Tomo Petrovec. Pokojni Petrovec, ki nas je zapustil v 74. letu starosti, je bil Polhograjec in je postal po dovršenem ljubljanskem učiteljskem učitelju leta 1880. Najprej je služboval pri št. Gothardu v kamniškem okraju, potem pet let v Čemšeniku, nadalje v svojem rojstnem kraju, 30 let do upokojitve leta 1924. pa v Jaršah pri Domžalah. Vsega skupaj je vzorno služboval 44 let. V svojem poklicu je bil nad vse vesten, mladini skrben oče in dober svetovalec, svojo prosvetno nalogo pa je požrtvovalno izvrševal tudi izven šole. Vneto je deloval v mnogih naprednih društvi in je bil tako tudi za daljšo dobo starosta domžalskega Sokola. Bil je tudi dober pevec in sadjar. Kot odločnega zagovornika naprednega šolstva in učiteljskih pravic, so ga tovariši odposlali v nekdanji okrajni šolski svet

za kamniški okraj. Možu odločnega naprednega mišljenja bodi ohranjen časten spomin!

* **Smrt uglednega našega rojaka v Aleksandriji.** Dne 24. aprila je umrl v Aleksandriji v Egiptu g. Filip Musič bej, tamkajšnji odvetnik in bivši jugoslovenski častni generalni konzul, po rodu iz Postojne. Egiptski pravniki so pokojnika cenili kot izvrstnega pravika. G. Musič je dosegel egiptsko plemstvo, naslov beja. Svojo slovensko domovino je zelo ljubil in je vsako leto prišel enkrat domov na oddih. Za počastitev pokojnikovega spomina je njegova vdova na priporočilo g. dr. Novačana, odpravnika poslov v jugoslovenskem poslaništvu v Egiptu, podarila za ljubljanske nezaposelence 100, za uboge slušatelje ljubljanske pravniške fakultete 100 in za celjsko dijaško kuhinjo ter za siromašne otroke v Ljubčini pri Celju skupaj 50 egiptskih funtov. Vsi ti darovi skupaj znašajo v naši denarni vrednosti 65.000 do 70.000 dinarjev. Bodi pokojnemu g. Musiču beji ohranjen časten spomin!

* **Zbor mariborske gasilske župe.** V nedeljo dopoldne se je vršil v Framu občni zbor mariborske gasilske župe. Udeležili so se ga odposlanci 29 društev. Vodil ga je župni načelnik g. Pfeifer. Iz načelnikovega poročila je razvidno, da je gasilstvo v mariborski župi doseglo lep napredek. Podrobno se je načelnik bavil tudi s težkočami, s katerimi se morajo v dobi sedanje splošne stiske boriti zlasti podeželska društva. Tajniško poročilo je podal g. Palež. V župi je včlanjenih 31 društev, ki imajo skupno 832 rednih, 2229 podpornih in 74 častnih članov. V župi včlanjena društva imajo 94 brizgaln. Gasilskih domov je 12. Pri slučajnostih se je vršila razprava o novem gasilskem zakonu. Popoldne je bila velika gasilska vaja, pri kateri je sodelovalo 15 društev. Vaja je pokazala odlično izvežbanost naših gasilcev.

* **Hude povednji** so bile zadnje dni v ljubljanski okolici in tudi drugod v dravski banovini. Ljubljana, ki je v Ljubljani naredila pri regulacijskih napravah veliko škodo, je bila močno narasla. Vse vasi na Barju in od Vrhnike do Borovnice so bile pod vodo. Ljubljana se je v zgornjem delu med Bevkami do Podpeči in Borovnice razlila po vsej lepi ravnini. Mnogo je k temu pripomogla tudi Bistra, ki je zlasti poplavlila njive in travnike pod grajsko Bistrom. Tamošnje prebivalstvo je močno prizadeto, ker so posem uničeni nasadi krompirja, fižola in koruze. V srednjem toku je Ljubljana poplavlila Črno vas, Lipe in Havptmanico. Poplava je segala seveda še dalje do Babne gorice na jugu. Te kraje sta poplavlili Išca in Prošca. Na vsem tem ozemlju so prav tako uničeni krompir, koruza in fižol. Ljudje potrebujejo nujno pomoč, ker bo treba njive znova zasaditi. Mestna občina ljubljanska je za poplavljenca v Črni vasi in na Havptmanici nakupila nad 3000 kg sena in jim ga razdelila. Povodenj je napravila tudi ogromno škodo na travnikih, kajti mrva bo blatna in zato neužitna. Ljubljana je v mestu tako narasla, da je dosegla skoro višino betoniranega zidu. Ogromne množine vode so se valile proti Vevčam in v

spodnjem toku Ljubljanice so se vode še močnejše razlile. Tudi prebivalci Zaloga in Devica Marije v Polju trpijo prav ogromno škodo.

* **Ivan Roškar** † Te dni je umrl pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah v starosti 73 let bivši kmetijski minister in narodni poslanec g. Ivan Roškar. Pokojnik je bil v narodnem in gospodarskem življenju naših Slovenskih goric ugledna in vplivna osebnost. Te obmejne kraje je zastopal svoječasno v dunajskem državnem zboru, štajerskem deželnem zboru in po prevratu v beograjski narodni skupščini. Po ustanovitvi Jugoslavije je bil minister za kmetijstvo v Protić-Koroševici vladi. Bil je kmet samcuk in dober gospodar, ki se je s pridnostjo in nadarjenostjo povzpел tako visoko. V začetku svetovne vojne je moral med mnogimi drugimi narodnjaki tudi on v graške zapore. Naj mu bo ohranjen časten spomin, žalujemo ostalim iskreno sožalje!

* **Obupna beda v Zagorju.** Zagorska občina je od premogovne krize najbolj prizadeta zaradi tolikih delavskih odpustitev. Od 1700 delavcev v letu 1924. je danes delno zaposlenih le še okrog 600. Pred štirimi leti je bila ustavljena tudi steklarna, pri kateri je imelo poprej reden zaslužek do 400 delavcev. Za delavci, ki so bili v teku zadnjih let vrženi na cesto, je okrog 2500 družinskih članov. K občinskemu zdravniku prihaja vsak mesec toliko bolnikov z ubožnimi listi kakor v nobeni drugi občini. V teku marca se je na ubožne liste zdravilo 180 bolnikov, medtem ko imajo v drugih občinah bolnikov brez vsakih sredstev po 5 do 10. Zaradi silne bede občinski odbor ne more sestaviti proračuna in obrtniki zapirajo poslovne prostore. Rudarji, ki spadajo že v tretji in četrti rod poklicnega delavstva, zaradi katerega se je kraj tako naglo razvil, so v brezupni bedi. Da je ta beda zajela tudi trgovce in obrtnike, je jasno, če pomislimo, da zaslužki rudarjev, ki še delajo, znašajo mesečno komaj po nekaj dinarjev na glavo vsakega družinskega člana. V primer naj služita plačilna listka dveh rudarjev. Eden je zaslužil v polovici meseca, ker je napravil vse šihite, ki so bili sploh mogoči, in ker je delal v akordu, 307-85 Din. Od tega je plačal za bolniško in starostno zavarovanje 95-25 Din, za živila v konzumu 135-44 Din, in se mu je tako z drugimi obveznimi dajatvami vred odtegnilo 247-85 Din. Mož je bil s tem razdobjem še zadovoljen, ker je dosegel maksimum sploh mogočega zaslužka, čista njegova plača pa je vendarle znašala za 11 članov njegove rodbine baš 60 Din. V rudniškem konzumu se vrednost izdanih živil dosledno ravna po višini gotovega zaslužka. Zato je rudar, ki je, kakor sam pravi, imel z zaslužkom posebno srečo, dobil 1 kg sladkorja, poldrugi kilogram masti, 12 kg moke in še nekaj malenkosti, vse skupaj za 135 Din, kar naj bi zadostovalo za 14dnevno prehrano 11članske družine. Njegov tovariš, ki je imel poleg šihitov še to srečo, da je popravljal rudniški tir, pa je zaslužil 451 Din in je znašala njegova čista plača 32 Din. Zaradi večje možnosti zaslužka je imel več kredita pri konzumu. Njegova družina pa šteje z njim vred 12 oseb. To pa sta dva rekordna uspeha in si vsakdo lahko napravi sliko o ostalih, ki niso rekordni.

* **Koroške vesti.** Pred tedni je bila umorjena lastnica male trgovine Terezija Marinškova v Drveši vasi. Zločina so osumili njenega nečaka Franca Bruggerja, ki se je izdal s tem, da je menjal več tisočakov. Oddan je bil v preiskovalni zapor, pa je pobegnil. Dva dni pozneje so ga našli. Zdaj pride v Celovec pred porotnike. — Nedavno je nastal požar v Lampihlu pri Kotmari vasi. Zgorelo je troje zgradb posestnika Tomana, rešili pa so živino.

* **Nenadna smrt na cesti.** 40letni delavec Jakob Zvokelj je peljal po Tržaški cesti v Ljubljani na ročnem vozičku nekaj okalic. Ko je zavil proti Rožni dolini, je naenkrat postal, trenutek nato pa se je zgrudil poleg vozička na tla v blato. K možu so takoj priskočili mimoidoči in pa stanovalci sosednjih hiš, ki so tudi poklicali zdravnika dr. Igličarja. Zdravnikov trud pa je ostal brezuspešen, ker je starčka zadela srčna kap.

* **Strasna smrt na progi.** V soboto okrog polnoči so našli na železniški progi za kemično tovarno v Ljubljani mrtvega nekega moškega, ki mu je vlak odtrgal glavo. Policijska uprava je poslala na progo uradnika g. Jelenca in policijskega zdravnika dr. Avramovića. Zdravnik je ugotovil, da gre nedvomno za samomor. Mladi nesrečnik je legel na progo tako, da je imel vrat na tračnici, in mu je morala lokomotiva glavo odrezati. Ugotovili so, da je samomorilec 24letni delavec France Pirc iz Ljubljane. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

* **Zastrupljenje z lizolom.** V Ljubljani v Križevniški ulici št. 7 se je v stanovanju zastrupila z lizolom 27letna vdova po čevljarjem pomočniku Antonija Turkovičeva. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer ji pa niso mogli več pomagati. Domnevajo, da jo je v smrt pognala beda.

* **Visoka starost.** 95 let je dočakala Marija Simoničeva, preužitkarica v Šalovcih. Izredno trdne narave je bila, a jo je zadnje dni zedela kap, da je umrla. Blag ji spomin!

* **Huda nesreča otroka pri slamoreznici.** V Kumnišču pri Šmarju nedaleč od Ljubljane se je pripetila huda nesreča pri slamoreznici. Pri posestniku Erjavcu so napravljali rezanco na slamoreznici. Okoli slamoreznice se je vrtela tudi domača triletna hčerka Anica, ki jo je stroj naenkrat pograbil in jo pričel vrteti. Stroj je otroka večkrat zasukal, preden so ga domači ustavili in otroka rešili. Otrok se je večkrat zadel v železno ogrodje in se močno pobil po glavi in dobil tudi hude notranje poškodbe. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Čenjenim naročnikom «DOMOVINE»!

Le še en mesec in pretekla bo polovica leta. Zato smo opozorili s priloženimi položnicami one naročnike, ki še za prvo poluletje niso poravnali naročnine, da store to vsaj v prvi polovici meseca junija in tako opravijo svoje naročniško dolžnost. Starejše zamudnike pa opozarjamo, da hočemo počakati na plačilo naročnine samo še teden dni, nato pa jim pošiljanje lista brez podaljšanja katerega reka ustavimo. Vsak naročnik naj se zaveda, da brez denarne pomoči ne more izhajati noben list. Naročniki za «Domovino», «Domovina» za naročnike, je staro naše geslo.

Kdor je položnico izgubil ali komur se je pokvarila, naj zahteva od uprave druge.

Uprava «DOMOVINE»

* **Usodna pijača.** Železniški uslužbenci, pogovni mojster France Rožič iz Pohlinove ulice št. 2, 53letni vozni preglednik Ivan Tomec z Vodovodne ceste št. 39 in 30letni vozni mazač Valentin Grobež iz Savelj so v soboto zvečer dobili nekje posodo alkohola. Pa so se domenili, da si bodo napravili dobro pijačo. Kupili so pelina, ga zmešali z alkoholom in si naredili pelinkovec. Vsi so pili pijačo in nihče ni slutil, da bo to imelo tako zle posledice. Ponoči je vsem postalo slabo. Začeli so bljuvati in žgalo jih je po vsem telesu, zlasti v očeh. Vid jim je vedno bolj pešal. Alkohol, ki so ga mešali v pelinom, ni bil etilni, nego strupeni metilni alkohol. Njih stanje se je vedno bolj slabšalo in zjutraj je prvi prišel v bolnišnico Grobež. Bil je onemogel, vendar so mu v bolnišnici kmalu pomagali. Popoldne je prišel Rožič, ki je bil že napol slep, kmalu za njim pa tudi Tomec. Za Rožiča je bila vsaka pomoč zaman in je nesrečnik uro pozneje umrl kot žrtev strasne neprevidnosti.

* **Truplo neznanega moškega** so potegnili iz Drave pri Mariborskem otoku in ugotovili, da je

moralo biti že več tednov v vodi, ker je bila glava že vsa objedena in je truplo že razpadalo. Utopljenec je imel na sebi samo srajco in spodnje in gornje hlače; obut je bil samo na levi nogi.

* **Najdeno truplo dekletca.** Ljubljanskemu okrožnemu sodišču je bilo javljeno, da so našli na desnem obrežju Save pod Renkami, občina Polšnik, truplo deklice, katere istovetnost so pozneje ugotovili. Utopljenka je 19 mesecev stara Marija Peternelova, hčerka železniškega kurjača Franceta Peternela, stanujočega v Vikerčah pod Šmarno goro. Hčerka je že 13. maja padla v Savo.

* **Najdeno truplo 18letnega pastirja.** Posestnik Majerič v Velovleku je pogrešal svojega pastirja, 18letnega Janeza Vilčnika, že več dni. Zdaj so našli pastirjevo truplo v potoku Pesnici v Podvincih pred zatvornicami Toplakovega mлина. Vilčnik je imel na obeh rokah prerezane žile in se zaradi tega domneva, da je izvršil samomor na ta način, da si je prerezal žile, nato pa še skočil v potok.

* **Smrtna žrtev protisokolske gonje.** Na praznik se je zgodila v Vižmarjah smrtna nesreča, katere žrtev je postal na praznik zvečer 19letni mizarski pomočnik Ciril Arih, zaposlen pri mizarskem podjetniku Andreju Kregarju v Vižmarjah. Fanta so našli nezvestnega in hudo obžganega po električnem toku in ga nato dali prepeljati v ljubljansko bolnišnico, kjer je umrl. Ker je bila zadeva zagonetna, je orožništvo pričelo preiskavo in je dognalo vzrok nesreče. Na praznik, ko se je v št. Vidu nad Ljubljano vršila lepo uspeša sokolska prireditev, so se sestali v Vižmarjah trije mladi fantje, gori imenovani Ciril Arih, potem 19letni Andrej Z., mizarski pomočnik prav tako pri Kregarju, in 21letni Alojzij T., čevljarjski pomočnik iz Vižmarij. Domenili so se, da bodo prekinili električni tok in onemogočili sokolsko veselico. Fantje so vzeli na domu Alojzija T. Škarje za rezanje pločevine in držaje izolirali na ta način, da so jih na debelo ovili in povezali z zračno gumasto cevjo za kolesa. Nato so se napotili na polje, ki leži med Vižmarji in št. Vidom, koder drži glavni električni vod visoke napetosti 6000 voltov, po katerem elektrarna Česenj na Brodu pri št. Vidu oskrbuje s tokom ves št. Vid, občino Zgornjo Šiško, del Ljubljane, občino Moste, Devico Marijo v Polju in Vevče. Tam si je Arih sezul čevlje in na noge privezal jermen, da je potem s pomočjo svojih tovarišev laže splezal na drog. Ko je bil na drogu, je z izoliranimi škarjami najprej odrezal pomožno nosilno žico, ker drži tam vod preko neke poljske poti in je glavni vod zavarovan s pomožnimi nosilnimi žicami, ki v primeru, da se glavna žica na izolatorju odtrga, držijo to, da ne pade na tla. Ko pa je začel rezati drugo, to je prevodno žico, ga je odtrgani konec pomožne nosilne žice, ki je nihal sem in tja, zadel v desno roko. Nato se je Arih z nogami še dotaknil drugih žic in ga je zdajci zadela električna struja 6000 voltov. Po vsem telesu močno ožgan je Arih padel nezavesten na tla. Njegova tovariša sta ga hitro odnesla v Vižmarje na dom Alojzija T., kamor sta poklicala zdravnika, ki je pozval iz Ljubljane reševalni avto, s katerim je bil Arih prepeljan v bolnišnico. Vsaka pomoč pa je bila zaman in je poškodovanec v dveh urah za poškodbami umrl. Ker so prizadeti hoteli vzrok nesreče prikriti, je orožništvo moralo vršiti preiskavo zelo previdno, da je moglo nesrečo razjasniti. Najprej se je začela širiti vest, da je izvršil Arih samomor. Njegova tovariša sta sprva zanikala soudeležbo in se spretno zagovarjala. Po vztrajnem prizadevanju in zasliševanju pa so orožniki le ugotovili dejansko stanje. Najbolj izdajalske so bile izolirane škarje. Alojzij T. in Andrej Z. sta morala na posled priznati, kakšni nelepi nameni so vodili trojico pri rezanju žice. Nahujskanega mladega fanta, ki je postal žrtev zagrizenih nasprotnikov Sokolstva, je le obžalovati.

* **V Cerkljah so orožniki aretirali kaplana Temazina in posestnika Andolska.** V dobrem spominu je še napad, ki so ga izvršili 4. maja ponoči trije mladi kmečki fantje na stanovanje šolskega

upravitelja v Cerkljah g. Ludovika Kabaja. Ti trije fanti, 23letni France Grame iz vasi Gazive, 20letni Alojzij Srpič in 17letni Ivan Videnič iz Cerklj so omenjene noči okrog 23. vrgli v cerkljansko osnovno šolo, kjer ima šolski upravitelj g. Kabaj v pritličju stanovanje, prav enostavno napravljen peklenski stroj, ki se je po padcu razletel, poškodoval stanovanje in pohištvo; k sreči pa ni nikogar izmed stanovalcev ranil. Učinek bombe je bil močan. Ogenj, ki je nastal zaradi eksplozije pod posteljo 11letne hčerke, sta oba roditelja še ob pravem času pogasila. Orožniki iz Krške vasi, ki so pod vodstvom komandirja Leopolda Valenčiča še isto noč začeli v Cerkljah obširno preiskavo, so že drugega dne izsledili omenjene tri mladeniče, ki so se zagovarjali, da so napad na šolskega upravitelja Kabaja izvršili, ker žele vaščani, da bi dobili bolj katoliškega učitelja, kakor je sedanj. Že na podlagi te izpovedbe nerazsodnih mladih kmečkih fantov se je pričelo po Cerkljah in vsem Krškem polju šušljati, da so za tem napadom povsem druge osebe, ki so imele na aretirane mladeniče velik vpliv. Aretiranci, ki so bili odvedeni v zapore krškega sodišča, niso hoteli izdati teh oseb. Po preteku 20 dni po izvršenem zločinu pa so v Krškem izpovedali, da sta jih napotila k napadu znani cerkljanski kaplan Fran Tomazin in posestnik Andolšek. Oba so zdaj orožniki aretirali in ju odvedli v zapore.

* **Velika sodna obravnava zaradi oškodovanja države.** Pred beograjskim sodiščem se je pričela velika obravnava proti inženjerki Mileni Berićevi, upokojenemu šefu carinarnice in svetniku finančnega ministrstva Petru Borisavljeviču in upokojenemu načelniku oddelka carin Svobodanu Djakoviću. Obtožnica očita Berićevi, da je napravila leta 1930. kot kemičarka savske carinarnice v Beogradu kemično preiskavo nafte v tankih ravnateljstva rečne plovbe. Nafta je bila v dvanajstih skladiščih, Berićeve pa ni vse nafte preiskala. Vso nafto je označila za temnočrno sirovo in neočiščeno. V resnici je pa bilo mnogo nafte očiščene in zanjo bi se morala plačati mnogo višja carina. Tako je Berićeve oškodovala državo za 700.000 Din. Šef carinarnice Borisavljevič je sprejel kemično preiskavo in ni odredil ponovnega pregleda, kakor bi bila njegova dolžnost. S tem je prekršil zakon. On in Djaković sta skupno izdala in podpisala odlok glavni carinarnici, s katerim je bila razveljavljena naredba, naj se do nadaljnjega ne pošiljajo oddelku carin vzorec sirove in druge nafte na ponovni pregled, temveč naj se hranijo pri carinskih oddelkih mesec dni. Tako so sleparili, dokler ni bila naposled država oškodovana za nad 60 milijonov dinarjev na carini. Za obravnavo o tej umazani zadevi vlada v Beogradu pa tudi po drugih krajih države veliko zanimanje.

* **Razprava o umoru v Tunjski mlaki.** Zanimiva kazenska razprava se je te dni vršila pred velikim senatom okrožnega sodišča v Ljubljani. Zagovarjala sta se 32letni bivši posestnik Anton Vomberger, doma iz Tunjice, in 28letni čevljarški mojster Anton Hafner iz Podboršta. Oba sta družinska glavarja. Obtožena sta bila, da sta sodelovala pri umoru posestnice in gostilničarke, 73letne Ivane Rakefeve v Tunjski mlaki. Pravi morilec, tihotapec Ivan Košnik, je pobegnil roki pravice čez mejo. Na pobudo Vombergerjevo in ob njegovem sodelovanju in na prigovarjanje drugega je Ivan Košnik izvršil ponoči 28. aprila lani umor starke, ki je boleha spala v gostilniškem salonu na divanu. Košnik je starko stisnil za nos in usta in jo tako zadušil, da na njej drugi dan niso našli niti najmanjših znakov kakega nasilja. Vsi so sprva mislili, da je Rakefova umrla naravne smrti, šele pozneje, ko se je Hafner v pisanosti izdal, so orožniki letos 10. februarja aretirali oba obtoženca, ki sta po daljšem oklevanju priznala umor. Vomberger je po tetini smrti postal lastnik posestva, zaradi česar se je napotil na tako zločinsko pot. Vomberger je bil obsojen na 20, Hafner pa na 10 let robije in oba v izgonu častnih državljskih pravic.

* **V Mengšu sejem preložen.** Zaradi silnega deževja se je preložil sejem v Mengšu od 23. maja na četrtek dne 1. junija.

* **Smrtina nesreča.** Na cesti v Šmarjeti pri Celju je padel delavec Maks Zerjav med vožnjo po ravni cesti iz avtomobila celjske tvrdke Rakusch in se ubil.

* **Pet obsodb zaradi nesrečnih punktacij.** Pred velikim senatom novomeškega okrožnega sodišča se je v zadnjih dneh moralo zagovarjati kar pet oseb, ki so širile nesrečne separatistične punktacije. S temi punktacijami si je dal opraviti župnik Andrej Ilc iz Podzemlja, ki jih je imel doma cel zavoj. Punktacije je dal dvema Podzemeljčanoma, Janezu Južini in Antonu Štefaniču, da jih razdelita in raztrosita, kar sta tudi storila. Na razpravi se je župnik Ilc branil s tem, da je zavoj z letaki dobil od nekega neznanca, ki ga je prišel kot brezposelnik prosit podpore. Sodisce, ki njegovemu zagovoru ni verjelo, je župnika obsodilo na štiri mesece strogega zapore pogojno na dve leti, Južina in Štefanič pa sta dobila po tri mesece strogega zapore pogojno na dve leti. Ta mila kazen je bila izrečena zaradi neoporečnosti in dobrega glasu vseh treh obsojencev. Zavoljo sličnega kazenskega dejanja sta bila še obsojena tajnik Prosvetne zveze Viktor Adamič, doma od Sv. Gregorija, in Jože Strnad, doma iz Vidma pri Dobrem polju, vsak na štiri mesece strogega zapore pogojno na dve leti. Vsi obsojenci razen zadnjega so bili člani Prosvetne zveze.

* **Razprava proti komunistom** se je vršila v torek pred ljubljanskim velikim senatom. Obtoženi so bili 30letni diplomirani pravnik Dušan Kermavner iz Ljubljane, 26letni brivski mojster iz Zagreba Matija Gorenc, 25letna zasebna uradnica v Ljubljani Berta Kermavnerjeva in 21letna služkinja Marija Grössingerjeva. Obtožnica očita Dušanu Kermavnerju, da je oktobra 1931. stopil v pismeni stik s komunističnim agitatorjem Albertom Hlebšem v tujini in da se je naslednjega leta v septembru sestal z vodjo slovenske komunistične skupine pri francoski komunistični stranki na Stolu. Na ta način da je stopil v stik z osebami, ki so hotele nasilno izpremeniti sedanje politično stanje v državi. Tudi ostali obtoženci so bili obtoženi zvez s komunisti. Kermavner je bil že pred časom obsojen na dve leti robije zaradi komunističnega delovanja. Zdaj je dobil 6 mesecev, medtem ko so bili drugi obtoženci oproščeni.

* **Vlom ob belem dnevu.** V zadnjih tednih so bili izvršeni v Celju že štirje drzni vlomi v trgovine med opoldanskim odmorom. V soboto je sledil peti vlom. Neznani storilec je odprl z vi-trihom vrata specerijske trgovine g. Vekoslava Bornška v prometni Prešernovi ulici sredi mesta, stopil neoviran v trgovino in odnesel iz nezaklenjenega predala blagajne 1403 Din gotovine.

* **Obsodba tako zvanih upornikov.** Pred državnim sodiščem za zaščito države v Beogradu je bila razglašena sodba v obravnavi proti tako zvanim upornikom, ki so prinašali z Reke orožje, municijo, peklenke stroje, bombe in razne knjižice. Pripravljali so se, da bi v Liki in drugih pokrajinah naše države izvršili upor. Obsojeni so: Julij Lenac, brivski pomočnik iz Senja, na 16 let robije in trajno izgubo državljskih pravic; Vladimir Šeško, trgovski pomočnik, češkoslovaški državljan, na 18 let robije, trajno izgubo častnih pravic in trajni izgon iz Jugoslavije; Anton Dobrila, poštni uradnik iz Senja, na 18 let robije in trajno izgubo častnih pravic; Dragutin Vlahović, trgovski prokurist iz Senja, na osem let robije in trajno izgubo častnih pravic; Nikola Rupčić, dijak gozdarstva v Zagrebu, na tri leta robije in pet let izgube častnih pravic; Anton Jut, dijak prava, in Ivica Dragičević, pomočnik Senjske branilnice, sta bila oproščena.

* **Vlom v župnišče.** Na 1. junija je bilo v 6. in 7., ko je bila sv. maša, vlomljeno v župnišče v Gotovljah. Župnik g. Agrež Martin je bil v cerkvi. Tat je prišel v župnišče skozi okno pisarne. Ker je okno v pisarni zamreženo, je moral

VSE brivske potrebščine iz svetovnoznane jekla dobite, kakor sledi, pri Trgovskem domu Stermecki. Brivski aparati 16, 22, 34 Din, britve 27, 38, 50 Din, lasostrižniki 40, 44, 78 Din, škarje 15, 18, 23 Din, čopiči, mila in vse druge potrebščine po izredno nizkih cenah.

Trgovski dom

Stermecki
Celje s. 97

Zahtevajte veliki brezplačni ilustrirani cenik z vsaj 100 slikami. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

odstraniti mrežo z železnim drogom. Iz pisarne je odnesel srebrno uro, 200 Din in razne listine, cerkvenega denarja pa ni našel, ker so ga ljudje pravočasno pregnali. Odšel je skozi župnijska vrata, katera je razbil. O tem je bila takoj obveščena orožniška postaja, ki ga je začela iskati. Tat se je skrila in ko so ljudje odšli iz cerkve, je šel noter in pobral iz vseh nabiralnikov denar. Koliko je odnesel denarja, ni mogoče ugotoviti.

* **Umor starega užitarja.** Nedavno je na Drstelskem vrhu storil žalostno smrt 72letni užitar Jožef Petek. Ubila ga je mlada posestnica Marija Heričeva po dolgotrajnih sporih, ki so nastali v hiši zaradi skromnega starčevega preužitka. Stari Petek je svoje posestvo, na katerem je imel izgovorjen dosmrtni užitek, izročil leta 1929. z izročilno pogodbo svoji vnukinji Ani, poročen Pluškovi, ki pa je posestvo že prihodnje leto prodala zakoncem Heričevima. Novi rod, ki je prišel na staro posest, je moral s kupno pogodbo prevzeti tudi užitne pravice starega Petka, ki je imel v hiši izgovorjen svoj dosmrtni kot. Ko sta Heričeva lani pogorela, si je moral Petek poiskati začasno drugo stanovanje. To se je gladko uredilo, nastali pa so spori, ker nova posestnika nista starcu dajala dogovorjene užitnine. Nastale so celo pravde, pri katerih je stari Petek zmagal. Prav tedaj je bila dovršena nova hiša in stari užitar se je v času, ko je bila mrznja na višku, vrnil v njo na svoj izgovorjeni kot. Ker ga je imela vedno pred seboj, je mlada posestnica ob vsaki priliki dajala duška svoji mrznji. Staro sovraštvo se je na strašen način končalo pred zadnji ponedeljek popoldne, ko sta bila stari in mlada gospodinja sama doma. V prepiru je mlada žena udarila starca z železnim drogom trikrat po glavi, da je nesrečnik izdihnil v nekaj minutah. Kakor je ugotovila komisija pri raztelesenju, so silni udarci starcu lobanjo zmečkali. Pri prerezu kože so se možgani kar stresli iz razbite lobanje. Smrt je nastopila zaradi možganske krvavitve. Heričeva se je sama javila orožnikom pri Sv. Urbanu. V okolici Sv. Urbana je to že drugi primer, da je bil užitar ubit v prepirih zaradi izgovorjenih pravic. Ljudstvo pa se nad tem zločinom posebno zgraža, ker ga je izvršila ženska nad slabotnim starcem.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Beljakovi žličniki. Pet beljakov stolci, da do-riš trd sneg, in primešaj 12 dek sladkorja. V vrelo mleko zakuhavaj žličnike in ko prevro, jih poberi v skledo in zakuhaj spet druge. (Pazi, ker zelo narastejo.) Ko imaš vse žličnike kuhane in so se že malo ohladili, odcedi mleko, ki se je na dnu nabralo. Sedaj pripravi še kremo. Krema: 5 rumenjakov, 2 žlici sladkorja in četrt litra mrzlega mleka v loncu dobro žvrkljaj, postavi na štedilnik ali v krop in žvrkljaj dalje, da se zgosti, a zavreti ne sme. Ko je krema gosta, jo polij po žličnikih in nato skledo postavi na hladno. Daš kot slaščico na mizo. Poleti pa, ko so jagode, maline in drugo podobno sadje, obloži žličnike še s tem sadjem, a so tudi brez sadja izborni.

Praktični nasveti

Mazilo za čevlje. Ako imamo mast za čevlje ali globin delj časa v zalogi, se nam strdi in se ne da več lepo mazati. Ako pa kanemo par kapljic terpentina v skatlico in s strjenim globinom dobro zmešamo, bomo dobili spet uporabno mazilo za čevlje.

Zatiranje poljev na vrtu. V letošnji mokri pomladi je po gredah vse polno malih poljev, ki so v veliko nadlogo, kjer se pojavijo v večjih množinah. Polovimo jih najlaže na ta način, da po gredah položimo snopiče suhe slame. Že naslednjega dne bomo našli v teh snopičih vse polno poljev, ki so poskrili v suho slamo.

Zalivanje z gnojnico. V deževnem vremenu je dokaj priporočljivo zalivanje zelenjadnih rastlin z razredčeno gnojnico. Zelene sadike smemo zalivati samo z razredčeno gnojnico; le če zalivamo v dežju, lahko zalijemo z nerazredčeno.

Jagodov čaj. Zdaj ko divje jagode cvetejo, je najprimernejši čas, da si nabereimo jagodovega listja in ga posušimo. Čaj iz jagodovega listja je zelo okusen in zdrav, zlasti za otroke. Pri kuhanju ga le nekoliko pobarvamo z ruskim čajem, da ima lepšo barvo, sicer je preveč svetel.

PREKMURSKI GLASNIK

Na meji ustreljen. Pretekli teden se je vršila birma v madžarskih župnijah ob naši meji. Teden je šlo mnogo naših ljudi čez mejo, nekateri povabljeni, drugi pa iz radovednosti. Na dan pred praznikom je odšel čez mejo tudi mladi posestnik Jakab Ignacij iz Mostja. Na praznik zjutraj pa je prispela v Dolnjo Lendavo vest, da leži Jakab mrtev ob meji. Ker se ljudje ob takih pri-likah radi zamudijo v veseli družbi, se je tudi nesrečnik vračal pozno ponoči domov. Sicer je imel dovoljenje za prestop meje, pa se ni vračal po redni poti. Že madžarski stražniki ga baje niso pustili čez mejo in pokojni se je res napotil proti pravemu prehodu. Pa se mu je zdelo menda predaleč in je kar prestopil mejo. Na klic naših graničarjev se ni ustavil, tudi na prvi strel ne, in to ga je stalo življenje. Najbrž je bil nesrečnik pijan. Zapušča tri otroke.

NAŠI NA TUJEM

PISMO IZ AMERIKE.

La Salle, maja.

Smrt je po tritedenski bolezni ugrabila iz naše šrede rojaka Franca Recelna, rojenega v Šmalči vasi pri St. Jerneju. Štel je bil 57 let. Tukaj je bival že 32 let. Na zadnji poti smo ga spremljali 2. t. m. Da je bil priljubljen med rojaki in drugimi znanci, je pokazala velika udeležba pri pogrebu. Za avtomobilom s krsto se je vozila dolga

vrsta avtomobilov, nad 80 po številu. Dragi rojak, ki si prerano odšel od nas, počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemlja. Zalujočima so-progi Antoniji in hčeri Mariji iskreno sožalje!

Dne 1. t. m. je tukaj razsajalo strašno neurje. Ob 3. popoldne se je nenadno pooblačilo, nekajkrat je zagrnelo, nato pa se je vsula debela toča, vmes tudi do četrt kilograma težka zrna. Po toči je nastal silen vihar, ki je podiral dimnike na hišah in odkrival strehe. V nekaterih krajih je rušil tudi hiše. Škoda je ogromna.

Delavske razmere so še vedno zelo slabe in ni upanja na izboljšanje, dokler se delavci ne predramijo in ne izvolijo mož, ki bodo delali zanje. Pozdrav vsem bralcem, priljubljeni «Domovini» pa mnogo naročnikov M. F.

Iz Bakeka želi vsem bralcem in bralkam «Domovine» vesele binkoštno praznike obitelji Antona Tacerja, podpreglednika finančne kontrole.

Iz Seseusea (Francija) nam pišejo: Prosimo za skromen kotiček v ljubi «Domovini», ki jo tako težko pričakujemo vsako soboto, ker nam prinaša toliko vesti iz naše drage Jugoslavije. Daleč v tujih krajih želimo vesele binkošti vsem čitateljem in čitateljicam «Domovine», zlasti pa svojim prekmurkim prijateljem in prijateljicam: Karel Škoudnik in Stefan Bokan (Gornji Slaveči) in Franc Kikec (Motovilci).

Iz Montfaleona (Francija) nam vesele binkoštno praznike bralcem in bralkam «Domovine», zlasti svojim domačim, prijateljicam in prijateljem: Gizela Peršova (Šulinci).

Iz Nassandresa (Francija) želijo vesele binkoštno praznike prekmurkim fantom in dekletom Ludovik Kuronya (Neradnovci), Aladar Hari (Križevci) in Jožef Čauhk (Kušanovci).

Iz Regrya (Francija) želijo vesele binkoštno praznike prekmurki fantje in možje Prekmurcem in Prekmurkam. Franc Matuš (Adrijanci), Aleksander Žilavec (Lucova), Aleksander Kardos (Lucova) in Ludovik Bohar (Adrijanci).

Iz Ribemonta (Francija) želita Prekmurcem in Prekmurkam vesele binkoštno praznike Šandor in Julija Lipaj (Vučja gomila).

Iz Herne-Sodingen-Holthausna (Nemčija) nam pišejo: Tukaj smo mnogi rojaki že tri do štiri leta brez posla. Preživljati se moramo s skromno podporo, ki nam jo daje Wohlfahrtsamt. — Dne 2. aprila je imelo naše društvo zborovanje in so nas obiskali konzul g. dr. Rybař in izseljenski komisar g. Goričar, ki sta naša ožja rojaka, potem zvezni predsednik g. Bolha in zvezni podpredsednik g. Doberšek. Dvorana je bila nabito polna naših rojakov, ki so prihiteli tudi od sosednih društev. Žal so bili vmes tudi ljudje, ki so hoteli delati zgago, toda jih je policija napodila ven. Zbor se je potem izvršil v najlepšem redu. Povedali so nam gospodje zastopniki mnogo poučljivega in koristnega, za kar smo jim prav hvaležni.

Iz Lensa (Francija) nam pišejo: Rojaki v severni Franciji naznanjamo drugim tukajšnjim rojakom, da se za letos pripravlja vlak za obisk domovine. Vlak bi se odpeljal, če se javi zadostno število zanimancev. Odhod iz Lensa bi bil 10. avgusta zvečer, povratek iz Ljubljane pa 28. avgusta zvečer. Rojaki, izrabite to priliko, da razmerno po nizki ceni obiščete svoje v domovini. Bolj oddaljeni se lahko pismeno obrnejo za pojasnilo na starost Sokolskega društva v Lensu: Smodej Ivan, Rue Beaumont 15, Lens, Fosse 2, Pas de Calais.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vršijo vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1459-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Listnica uredništva

Brezovšca. Ne vemo, kaj hočete povedati.

ZANIMIVOSTI

× **Najbogatejša nevesta na svetu je oddana.** Ženini, ki iščete predvsem bogatih nevest, čujte: najimovitejša nevesta pod solncem je oddana in njeno doto v znesku 50 milijonov dolarjev bo njen zaročenec kmalu dvignil. Nevesta, o kateri govori vsa Amerika, se piše Barbara Huttonova in je hči zgraditelja enega najvišjih newyorških nebotičnikov in vnukinja svetovnoznane lastnika trgovinskih hiš Jamesa Woolwortha. Ženin bogate Barbare pa je znani princ Mdivani, ki se je dal zaradi poznanstva z Barbaro Huttonovo ločiti od svoje dosedanje žene. Mdivani in Huttonova sta se seznanila in sta takoj spoznala, da sta kakor ustvarjena drug za drugega. Zato je princ Mdivani takoj napravil potrebne korake za ločitev od prve žene, kar ni bilo posebno hudo, ker ima tudi on dovolj pod palcem, da je zagotovil svoji bivši ženi dostojno življenje. V zadnjem času sta živela zaročenca na Javi in v Bangkoku. Iz Bangkoka sta se princ in njegova nevesta napotila v Salgon, kamor sta vzela s seboj več tajnikov in cel dvor slug in služabnic. Ameriški novinarji so imeli z zaroko Mdivanija in Huttonove precej dela. Odpotovali so kar z letali za nevesto, jo dosegli ter jo vprašali po raznih rečeh, ki zanimajo ameriško javnost. Ta lov se jih je posrečil, zakaj iz ust najimovitejše neveste na zemlji so izvedeli, da njen oče nasprotuje poroki z ločenim možem, da ji pa kljub temu pušča svobodo in da ji bo v vsakem primeru izplačal obljubljenih 50 milijonov dolarjev.

× **Kitajska je dežela brez strojev.** Kitajci, ki štejejo kakih 420 milijonov ljudi, so kaj čudni. Ozemlje, ki ga zasedajo Japonci skoro brez odpora, ljudstvu ne daje zadosti življenjskih potrebščin, da bi lahko dalo ne samo za Kitajce, ampak tudi za druge narode mnogo živil. Krivda je tudi v tem, da je danes v 20. stoletju Kitajska še vedno dežela brez strojev. Res jo tarejo naravne nezgode kakor poplave, potresi, neuspele setve, rez je, da na Kitajskem včasih zavlada lakota v vsej svoji grozi in da mnogo doprinesejo k stiski številni ropi, vendar je vzrok v tem, da je Kitajska brez strojev. V okolici glavnih mest so še stroji; kakor hitro pa človek stopi nekoliko bolj v notranjost dežele, vidi, da tu vlada še tista preprostost, ki je tako značilna za poldivje narode. Tako na primer v notranjščini Kitajske ne poznajo avtomobila. Ljudje vse tovore znosijo kot nosači na dolgih drogih. Na te droge navežejo cele kupe slame, da se moraš čuditi, kako to naredijo in kako nosijo. Na drogih prenašajo pohištvo, sode olja (na vsakem koncu droga enega), cele skladovalnice drv in drugo. Ker so drogi elastični in se zibljejo, so nosači nekako prisiljeni hitro hoditi in skoro tečejo. Ob oglih so nekaka počivališča, kjer nosači počivajo, pije čaj, jedo melone, se smejo in pojo. Ko delavci vrše svoje delo, si seveda pomagajo, da počivajo včasih prav dolgo in vse zajedo ali pa zapijejo, kar so zaslužili. Če bi prišel namesto teh tovarni avto, bi bili vsi tisoči teh delavcev brezposelni. Če bi si ti ljudje obdelovali zemljo, ki obilno rodi, bi na Kitajskem ne bilo tako kmalu take stiske, kakor je včasih. Tako pa vsak v glavnem pridela le, kar potrebuje. Sicer je pa Kitajec zadovoljen z neverjetno majhno količino. Tudi v manjših mestih ni strojev. Mesto ima navadno štiri ulice, kjer se vrši vsa kupčija. Tu so pekarnice, lončarne, tiskarne (seveda ročne) in trgovine za vse. Za trgovca ni potrebno drugo kakor stojnica in košara na njej. V košari ima trgovec svoje blago, ki je vsakomur na ogled, da si kupi, kar požel. Pek peče na ulici in na ulici prodaja. Seveda opravi vse to en sam človek. Pomočniki so nepotrebni. Če je treba kaj kam nesti, pogleda trgovec na cesto in takoj pride nosač in nese blago skoro zastoj, kamor kdo hoče. Trgovina ne po-

Prostovoljna javna dražba moške konfekcije

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 54,
dvorišče,

se bo vršila z dovoljenjem mestnega načelstva v času od 3. do 30. junija 1933.

Na dražbi se bodo prodajale razne moške, fantovske in deške obleke, površniki, trenchcoati, vse vrste hlače itd. Izklicne cene bodo neverjetno nizke. Ne zamudite ugodne prilike, oblecite se poceni in z dobrim blagom!

Dražba se prične v soboto dne 3. junija 1933. ter se nadaljuje dne 6., 8., 10., 12., 14., 17., 19., 21., 24., 26., 27. in 30. junija.

Ogled blaga dopoldne od 8. do 10., dražba od 10. do 12. ure; popoldne od 2. do 3., dražba od 3. do 6. ure.

Vsakdo si lahko kupi za malo denarja dobro obleko.

Posetite dražbo, prepričajte se!

zna blagajne, ne telefona, ne pisalnega stroja. Kar je treba narediti, se naredi z rokami. Tudi vodovoda ne poznajo, saj so vodonosci, ki prodajajo vodo od hiše do hiše. Prav tako nosi brivec svoje orodje od ogla do ogla in obrije in ostriže človeka kar sredi ulice. Potrebuje le nož in toplo vodo. Sredi ceste meljejo ženske žito v moko, zraven se love otroci, delavci čakajo, jedo in pijejo, če kaj imajo. Zato pa tudi ni nič čudno, če Japonci tako lahko zasedajo kitajske kraje.

× Kitajski roparji so ustrelili misijonarja. Nedavno so evropski listi poročali o smrti patra Otomara Stimfla na Kitajskem. Stimfl je po rodu z južnega Tirolskega. Te dni so prispeli svojem podrobnosti o njegovem žalostnem koncu. Stimfl se je z vso dušo posvetil misijonu in tudi deloval, dokler ga niso kitajski roparji umorili. Njegov tovariš Bilger pripoveduje, da so se 29. marca popoldne nenadno pojavili štirje oboroženi roparji pri misijonski postaji Futiat Cunu. Rekli so, da nujno potrebujejo zdravnika in pater Stimfl jih je, ničesar hudega sluteč, sprejel. Stimfl je v resnici mislil, da hočejo zdravnika in je poizvedoval po bolniku. Ko so roparji opazili, da je pater sam doma, so zahtevali od njega denar. Stimfl se nikakor ni upiral, temveč je izročil roparjem ključ, češ, naj si sami vzamejo, kar želijo. Roparji so prevrgli vse omare, našli so pa samo malo denarja. Tedaj so zgrabili patra in ga pričeli tepsti. Pater se je branil, nenadno pa je neki ropar potegnil revolver in izstrelil več stre-

Vsak trgovec, vsak gospodar in vsaka gospodinja poseti

XIII. Ljubljanski velesejem od 3. do 12. junija 1933.

Pregled vseh predmetov in potrebščin v gospodarstvu in gospodinjstvu.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Polovična vožnja na železnicah; popust na parobrodih.

Specialne razstave: pohištvo, usnje, tekstilno blago, papir, živila, tujski promet Dolenjske, perutnina in kuni, živali in rastline v stanovanju.

Legitimacije se dobivajo pri večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, biletarnah Putnika in na večjih železniških postajah dravske banovine. Prenočišča preskrbljena.

Velesejmsko zabavišče je pestro in velikomestno.

Smith leta 1929. na smrtni postelji priznal, da je on vrgel bombo. Mooneyu je bila smrtna obsodba izpremenjena v dosmrtno ječo. Šele zdaj se je sodišče v San Franciscu pečalo s prošnjo glede obnovitve obravnave in je Mooneya oprostilo vsake krivde. Na vsek način so v Ameriki, deželi visoke prosvetljenosti, še kaj čudne sodne razmere.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Dobra shramba.

A: «Kje prav za prav hraniš denar, da ga tvoja žena ne najde?»

B: «Čisto enostavno, položim ga v koš za raztrgane nogavice...»

Lahko se kopa.

Gostilničar: «Predragi gospod, zdaj se vendar ne boste kopali, ko ste komaj pokosili; to bi vam škodovalo.»

Gost: «Saj sem jedel samo ribe in ribe so navajene vode...»

Čuden poklon.

Koncertna pevka: «Zelo počaščena se čutim, da ste obiskali moj koncert.»

Profesor: «Gospodična, bodite prepričani, da sem pripravljen doprinesiti za vas vsako žrtev...»

Neroden razgovor.

A: «Kako ti ugaja moj roman?»

B: «Zaključek je šibak.»

A: «Priatelj Klobuštrin pa trdi, da je začetek slab.»

B: «Bržkone je bral samo začetek.»

Zamisljen.

Sinček: «Atek, Pavel ima 28 zob, jaz pa samo 25...»

Očka (zamisljen, ker bere časopis): «Pustita me pri miru, paglavca. Razdelita si jih!»

Kmalu bo stara.

Urša poboža Jožeta: «Ali me boš tudi ljubil, ko bom stara?»

Jože: Le počakaj, to boš kaj kmalu doživela.»

Oskrbnina (stanovanje, hrana in postrežba) dnevno 75 Din.

Zdravnik: Dr. FR. DERGANČ, šef-primarij v. p.

150.000 Din brezobrestnega posojila

mi je izplačala Stavbna hranilnica in posojilnica »Moj Dom«, r. z. z. o. z. v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 31/I, in se čutim dolžna, izreči s tem javno priznanje odboru in vodstvu zadruga za točno in solidno poslovanje. Prepričala sem se, da je ni bolj idealne poti za razbremenitev posvetva in za zidavo kakor potem zadruga »Moj Dom«.

Posojilo sem dosegla v teku 8 mesecev s tem, da sem postopno vložila v zadrugo »Moj Dom« znesek 25.372 Din. Upoštevajoč to vlogo, dolgujem zadrugi danes samo še 124.628 Din in bom ta dolg odplačala v približno 13 do 14 letih s povprečno po 880 Din na mesec.

Zadruga »Moj Dom« zasluži popolno zaupanje, nje odbor in vodstvo pa javno priznanje.

SAVICA KALLAY

Ljubljana, Levstikova ulica št. 22.

MALI OGLASI

Brezplačno

prejme vsak naš naročnik, ki plača do 30. junija t. l. celoletno naročnino v znesku 70 Din 1 srpsko tobačno srečko iz leta 1888., ki igra še do leta 1953. Vsako leto tri žrebanja. Letno največji dobiček 100.000 Din. Vsaka srečka mora biti izžrebana. Novi naročniki naj pošljejo takoj 70 Din po pošti na položnici na račun poštne hranilnice št. 13586. Po prejemu zneska pošljemo takoj srečko in vse do sedaj izišle številke. V našem listu izhajata roman »Mata Hari« in kriminalni roman »Skrivnost londonskega podzemlja«.

NOVI TEDNIK

Uprava: Ljubljana, Krekov trg št. 10/II.

Brezobrestna posojila

za nakup premičnin in nepremičnin, doto razdolžitvev itd. dajo proti poroštvu, zaznambi ali vknjižbi: »Kreditne zadruga«, Ljubljana, p. p. 307. Sprejemajo se zastopniki.

Koso za 15 Din in najnovejše brzoklepalnike

dobite samo pri tvrdki: Fr. Stupica, železnina, poljedelski stroji in čebelarke potrebščine, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1. 134

Pri oslajbljenih živcih

se uporablja fiziološki ekstrakt iz živalske žleze zdrave in močne živali (»Kalefluid«). Ta ojačuje sekretarno delovanje vseh žlez. »Kalefluid« se priporoča v vseh primerih, kjer je delovanje teh žlez oslajbljeno in pri stanju, ki je posledica tega. Jači živčni sistem in krepi organizem. Uporablja se pri oslajbljenih živcih, izmučenosti in polni nevrasteniji. Detalna literatura brezplačno. Zahtevajte jo pod naslovom: Beograd, Kralja Milana 15, Miloš Marković. »Kalefluid« se prodaja v lekarnah in drogerijah.

Odobril ministrstvo za narodno zdravje pod C. br. 5330
z dne 28. marca 1932. 129

Ali si že član Vodnikov družbe?

Za binkoštno praznike

...poletnih dneh morate predvsem posvetiti čim večjo pažnjo svojim nogam. V vsaki naši prodajalnici Vam postrežemo z ustrežajočo obutvijo tako za praznike kakor tudi za vsakdanjo nošnjo, najsi bo za delo, sprehode ali pa za dom. Naša letna obutev je lahka, udobna in poceni. Obiščite nas. Oglejte si našo letno obutev, brez obveznosti za nakup.

O.TROKOM:

29.-

Vrsta 4561-29

Za sport. Idealen in najcenejši čevlji za vse vrste sporta, turistiko in razne igre. Velikost 27-34 Din 35.-

45.-

Vrsta 2942-00

Otroška sandala s crep-gumijastim podplatom, elastična in trpežna. Št. 22-26 Din 35.-, Št. 35-38 Din 59.-

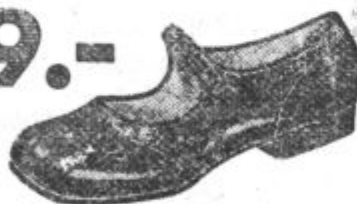
49.-

Vrsta 5851-30

Št. 20-26 Za ljubljenske lakaste ali rjavo kombinirane čevlje, zelo lepi in okusni.

69.-

Vrsta 5842-40

Št. 27-34 Vrsta 5842-70 Za deklice te udobne fleksibilne čevlje, kombinirane, iz laka ali rjavega boksa.

POLETI NOSITE LAHKO IN UDOBNO OBUTEV!

Vel. 20-26

19.-

Vrsta 4431-00

Za poletje. Udoben in trpežen čevlji iz sivega platna z gumijastim podplatom. Lahek in poceni. Neizogibno potreben za vsakdanjo nošnjo v soparnih poletnih dneh. Velikost 27-34 Din 25.-, Velikost 35-42 Din 29.-, Velikost 43-47 Din 39.-

ŽENAM:

49.-

Vrsta 3335-10

Udoben ženski platneni čevlji z gumijastim podplatom in nizko peto. Praktičen za vsakdanjo nošnjo.

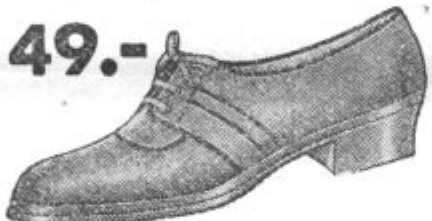
49.-

Vrsta 2445-09

Praktični letni čevlji z zaponko iz najboljšega platna, neizogibno potrebni za vsakdanjo nošnjo.

49.-

Vrsta 2925-07

Platneni čevlji na zadrgo z elastičnim gumijastim podplatom in prav tako peto.

79.-

Vrsta 8865-11

K lahki letni obleki nosite te idealne in okusno kombinirane opanke. Zelo so zračne, lahke in udobne.

89.-

Vrsta 2645-11

Za vsak dan te čevlje iz črnega ali rjavega boksa. Prav taki lakasti za nedeljo in praznik Din 99.-

V vseh modnih barvah in deseni.

OTROŠKE NOGAVICE:

visoke bombažaste Din 8.-, 10.-, 12.-,
kratke iz sukanca Din 7.-, 9.-,
Dokolenke Din 10.-, 12.-

ŽENSKÉ NOGAVICE:

svilene Bemberg Din 29.-,
svilen Din 19.-,
flor la Din 19.-,
bombažaste Amerika Din 15.-,
bombažaste normal Din 9.-,
sportne iz sukanca Din 10.-

MOŠKE NOGAVICE:

iz sukanca in polsvile Din 15.-,
egiptski bombaž desinirane Din 10.-,
polsvilene Din 7.-,
močne bombažaste Din 5.-

MOŽEM:

69.-

Vrsta 2947-01

Sandale s crep-gumijastim podplatom. Ne žulijo ne nog ne žepa. Zelo so lahke, zračne in udobne. Ženske Din 59.-

89.-

Vrsta 2927-41

Zračne in lahke sandale s chrom-podplatom. V toplih dneh neizogibno potrebne

89.-

Vrsta 1937-29

Iz močnega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Za vsakdanjo uporabo. Rjavi ali črni.

129.-

Vrsta 1637-21

Iz prvovrstnega telečjega boksa, rjavi ali črni. Zelo praktični in udobni.

149.-

Vrsta 1637-80

Polčevlji iz prvovrstnega telečjega boksa, okrašeni s perforacijo. Nosijo se k sportni obleki. Usnjena peta.

Ranta